

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIII Rugpiūtis - August 17, 1978 Nr. 32

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

IŠ TUŠČIO Į KIAURĄ

Apie išeivijos organizavimo problemą

Vytautas Meškauskas

Atsimenate, kaip mums Lietuvoje, švelniai tariant, nerimtai atrodė rusų emigrantų veikla? Tą pažiūrą prisiminiau perskaitęs liepos mėn. Akiračiuose Vinco Rastenio samprotavimus: "Prasidėjo viršūnės brendimo penktasis penkmetis". Juose, Toronto lietuvių dienų proga, išvedama, kad tikriniu vardu Lietuvių Bendruomenė pasivadinsi organizacija, "nėra visa lietuvių bendruomenė, nėra visa tai įvairioji, margoji, policentriškoji arba daugiausiai amorfiškoji ir visuomeniškai pasyvioji mūsų išeivijos masė. Tai yra tik tos masės ar bendruomenės veiklusis ir monocentriškai organizuotasis branduolis... Leiskime, gal jis teapima vos keletą nuosimčių visos tos pasyvios arba kad ir kiek aktyvios, bet įvairiomis kryptimis pasibarščiusios masės. O vistiek, — kito tokio apčiuopiamo... branduolio mūsų tarpe nėra." Tokiu būdu Bendruomenė per dvidešimt metų išaugo į patį svarbiausį veiksnį, nuo kurio mažiau ar daugiau turėtų priklausyti visi kiti veiksniai.

Skamba logiškai? Atsakymas priklauso nuo pagrindinės prielaidos, kuria buvo pagrįsta visa bendruomenės idėja, realumo. Bendruomenės pradininkams atrodė, kad toji organizacija turi būti, kiek tai įmanoma, tremties ir išeivijos sąlygose, valstybės pakaitalu. Vaizdžiai kalbant, tai turėjo būti kariuomenė, kuri išvaduoja Lietuvą, o iki to laiko išlaikytų lietuvių išeivijoje. Tokios idėjos puoselėtojų pateisinimui reikia pastebėti, kad tą idėją jei jos nebuvo, turėjo išprovokuoti prasidėjęs "šaltasis karas". Tai gražiai pailiustruoja V. Sidzikausko atsiminimai apie savo veiklą, išėjus iš nacių pragaro.

Iš tikro tačiau, labai retas pabėgėlis jautėsi esąs kovotojas už nepriklausomybę, nebent tik retų tautinių švenčių proga. Jis nelaukia kovos trimto, galima sakyti, kad jis net jo garsais yra nusivylęs, nes iki šiol buvo trimituojama ne kovai su bendru pirusiu, bet tarpusavio susirėmimas. Mums, kaip ir ankstyvesniems emigrantams, visų pirma rūpėjo kaip galima geriau patiems naujai įsi-

kurti. Tokių masė nėra palanki dirva bendrinėm organizacijom. Ta prasme nebuvo laimingesni ir kitų tautų išeiviai. Taip pat klystame manydami, kad masė gali daug paveikti Amerikos politikoje. Jei taip būtų, lenkai turėtų svaresnį balsą už žydus. Tų įtaka yra labai didelė ne dėlto, kad jie sudaro daugumą Miami Beach ar net New Yorke, bet todėl, kad jie visame krašte užima daug įtakingų vietų, kurias pasiekti glaudūs ryšiai su tautiečiais daugiau trūkdo negu padeda. Iždo ir Gynbos Sekretorių jau tėvai buvo perėję į "madiškesnę" religiją. Lietuvos rabinai jau prieš pirmą didįjį karą skundėsi, kad jų tautiečiai, iškeliavę į Vakarus, greitai nutausta, bet savo "gete" sėdėdamas didelės karjeros nepadarysi.

Bendruomenės idėja yra pagrįsta ir dar viena klaidinga prielaida. Būtent, kad Lietuva gali būti išvadauta tik JAV ar Jungtinių Tautų, JAV-bėms spaudžiant ar vadovaujant. Iš tikro tokia galimybė niekada nebuvo reali ir net tie, kurie prileidžia naujo karo atvejį, galvoja kitaip. Tiesa, gali sakyti, kad išeiviai sukūrė Čekoslovakiją, bet tai išimtis, normaliai krašto likimą nulemia vietos veiksniai.

Mes jau apžvalgoje minėjome gen. Hackett knygą *The Third World War, a Future History*. Jis su savo bendradarbiais, specialistais kariniuose reikaluose, diplomatijoje ir net, kaip Rastenis sakyti "žiniosklaidoje", prileido tokį atvejį, kada sovietai, negalėdami greitai susitvarkyti su NATO pajėgom, bet norėdami parodyti, kad jie vis dėlto yra rimtai užsimoję, numeta atominę bombą į Birminghamą, į ką amerikiečiai atsakė Minsko bombardavimu, po ko Ukrainos KGB viršininko pavaduotojas nužudo savo bosą ir pats perima visą valdžią, pradėdamas sovietų imperijos subėrimą. Vakarai tačiau nebeturėjo nei jėgų nei noro sutvarkyti Rytų Europą, net nubausti "karo nusikaltėlius" kaip po II Pas. karo.

Jei tai būtų patikimiausia galimybė, išeivijos politikai galėtų daugiau nuveikti ne fotografijom su krašto prezidentu ir lokaliniais digni-

Montažas iš Los Angeles Jaunimo Ansamblio "Spindulys" surengtos jaunimo šventės, kuri įvyko Los Angeles š. m. birželio 11 d.
L. Kanto nuotr.

OKUPANTŲ KALINAMI LIETUVIAI

Okupantų bolševikų kalėjimuose laikomi šie lietuviai politiniai kaliniai:

Petras Abramavičius, gimęs 1930 m., nuteistas 1953 m., bausmė 25 m., kalinamas konc. lagery nr. 36; Vytas Abraminas, g. 1935, nut. 1955, bausmė 25 m. išv. į Mordvijos konc. stov. 385/19; Vilius Arajus, nut. 1973, bausmė 5 m. kal. Kaune;

Vaclovas Babičas, g. 1918, konc. lag. 35; Petras Babonas, g. 1946, nut. 1973, bsm. 5 m., kal. Kaune; Povilas Bagdonas, g. 1917, nut. 1955, bsm. 25 m., lag. 17; Antanas Bakanauskas, g. 1917, nut. 1969, bsm. 10 m. išvežtas į Permės srities Kučino lagerį 399/36; An-

toriais, bet konspiracija su ok. Lietuvos pareigūnais. Bet ar tokiu darbu gali užsiimti demokratiškai išrinktas koks organas ar kad neišrinktas, bet viešai veikiąs, kaip VLIKas? Ne, tai paskirų žmonių ar nedidelių grupių dalykas.

(Nukelta į 2 psl.)

tanas Baltrūnas, g. 1907, nut. 1967, bsm. 13, lag. 19; Stasys Baranauskas, bausmė 10, lag. 36; Vitas Bastis, nut. 1953, bsm. 25, lag. 35; Kazys Baranskis, g. 1917, nut. 1969, bsm. 15, lag. 19; Povilas Biržys, g. 1901, nut. 1959, bsm. 25, lag. 19; Aleksas Bričkus, g. 19910, nut. 1963, bsm. 15, lag. 19; Antanas Burbulis, g. 1917, nut. 1969, bsm. 15, lag. 19; Kazys Bužinskas, nut. 1968, bsm. 10 m., lag. 19;

Petras Cidzikas uždarytas į psichiatrinę ligoninę; Karolis Čiukšlys (Čiukšis?), g. 1912, nut. 1963, bsm. 15, lag. 35;

Julius Dubauskas, g. 1927, nut. 1973, bsm. 25, lag. 36;

Balys Gajauskas, g. 1927, pakartotinai 1977 nuteistas 10 m.; Jonas Gričius, g. 1910, nut. 1954, bsm. 25, lag. 36; Stasys Grigas, g. 1910, nut. 1954, bsm. 25, lag. 36; Stasys Grigas, g. 1913, nut. 1967, bsm. 15, lag. 3; Kazys Gruzdis, nuteistas kalėti, lag. 19;

Henrikas Jaškūnas pakartotinai suimtas 1976; Juozas Jaučkojis, g. 1912, nut. 1967, bsm. 12, lag. 17a; Antanas Jauga, g. 1921, nut. 1967, bsm. 15, lag. 35; Kazys Jokubauskas, g. 1920, nut. 1965, bsm. 15, lag. 17; Juozas Jucys, g. 1915, nut. 1971, bsm. 12, lag. 35;

Jonas Kadžions, g. 1928, nut. 1953, bsm. 25, lag. 36; Jonas Karalius, nut. 1967, bsm. 25, lag. 3; Petras Karpavičius, g. 1912, nut. 1964, bsm. 15, lag. 35; Vitas Kavoliūnas, g. 1927, nut. 1953, bsm. 25, lag. 36; Antanas Kazakevičius, nut. 1953, bsm. 25, lag. 36; Jonas Kiburys, g. 1916, nut. 1953, bsm. 25 m., išvežtas į Permės konc. stov.; Antanas Korsakas, g. 1908, nut. 1967, 15, lag. 19; Jonas Kirvinskas, g. 1917, nut. 1963, bsm. 15, lag. 19; Jonas Kukė, g. 1908, nut. 1966, bsm. 12, išv. į Mordovijos lagerį 385/3; Boleslovas Kulišauskas, nut. 1974, bsm. 3½, išvežtas į SSSR; Jonas Kuržinskis, išv. į Permės (Nukelta į 6 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Politika popiežiaus rinkimuose. — Ar po jų Vatikanas galutinai nurašys kapitalistinę sistemą? — Kaip trukdant prekybą būtų galima pakenkti sovietams? — Afrikoje nors baramasi, bet santykiuoti neatsisakoma.

Gal ir nevisai mandagu taip greitai po popiežiaus Po-vilo VI mirties kalbėti apie Vatikano problemas, bet su visa pagarba mirusiam reikia konstatuoti, kad jis jų paliko nemažai. Šiuo atveju norime sustoti tik prie jų politinės pusės. Anot buv. jėzuito tėvo M. Martin, pagarsėjusio savo knyga 'Paskutinė Konkliava', Bažnyčia - nepaisant savo dieviškos prigimties - jau nuo IV šimtmečio yra glaudžiai susijusi su žemiška politika. Gali sakyti, ji leidosi nešama ant vienos sistemos nugaros. Tačiau po antrojo pasaulinio karo, faktinai dar anksčiau, kilo abejonių, ar vakarietiška sistema priklauso ateitis. Tiesa, komunistinis pasaulis skelbia ateizmą, bet tai gali tik politiniais sumetimais, nes iki šiol laikė tikybinės institucijas savo priešu, lygiai kaip Kristaus laikais krikščionis žudė imperatoriai šimtmečiams bėgant virto krikščionybės globėjais.

Iš tokios perspektyvos žiūrėti, lengviau suprasti Vatikano flirtą su komunistiniais režimais, pasitraukimą iš antikomunistinio fronto ir Rytų Europos status quo praktiškai pripažinimą dar prieš Helsinkio Akto - kurio signataras ir Vatikanas yra - paskelbimą. Daugeliui katalikų tai nepatiko - lengvai gali suprasti pabėgėlių nuo komunistinio teroro jausmus, todėl ir Vatikano politikos keitimasis buvo taip subtilus, kad liko daugelio nepastebėtas. Antra vertus, niekas negali paneigti, kad Vakarai, jų demokratinė sistema, per gyvena sunkią krizę. Už tai kalba ir teroro veiksmų, eukomunizmo atsiradimas, kuris komunizmui stengiasi

duoti daugiau žmogišką veidą, ir vadinamų kapitalistinių valstybių nesugebėjimas susitvarkyti su savo problemomis.

Visa tai turės įtakos į naujo popiežiaus išrinkimą. Tiesa, dauguma kardinolų jau vien dėl savo amžiaus yra konservatyvūs ir jais popiežiai skirdavo sau lojalus, tačiau ir taip sudarytame būryje ilgainiui gali pasireikšti daugiau ar mažiau revoliucinės pažiūros. Nuotikos priklauso ir nuo padėties įvertinimo. Todėl lauktina, kad iškiliai kandidatai bus savo kolegų smulkiai išklausinėti, ką jie mano daryti tokiu ar kitokiu atveju ir kaip jiems patiems viskas atrodo. Tūtin galvoje, kad išrinkimui reikia 2/3 balsų plus 1 daugumos, reikia manyti, kad nulemti turėtų daugiau konservatyvioji pusė, bet galimi ir įvairūs kompromisai. Nepaisant jų, rinkimai galėtų netiesioginiai parodyti ir kardinolų pasaulinės raidos įvertinimą.

Tuo tarpu, kai kardinolai suka sau galvas kam priklausys ateitis, Economist svarsto kaip galima būtų prekyba ir finansiniu spaudimu paveikti Sovietų Sąjungos elgesį. Tai būtų galima bandyti keliais būdais.

1. Nutraukimas grūdų eksporto būtų turbūt lengviausias ir drastiškiausias būdas, tačiau tam labai priešintųsi fermeriai ir liberalai humanistiniais sumetimais, o be to, šiais metais Sovietų Sąjungoje tikisi gero derliaus ir turi nemažus strateginius grūdų rezervus.

2. Sustabdymas naftos pramonei reikalingų priemonių eksporto. Nafta yra didžiausia svetimos valiutos gavėjas Sovietijoje. Ji yra labai suinteresuota jos gamybos padidimu ir tam reikalui JAV per paskutinius 18 mėn. nupirko visokių reikmenų už 540 mil. dolerių ir, sakoma, jų norinti dar už visą bilijoną. Eventualiai ji galėtų juos pasigaminti namuose, bet tai ilgai truktų, nors viena Japonijos firma pasiūlė jai tiekti po vandeniu veikiančias pompas.

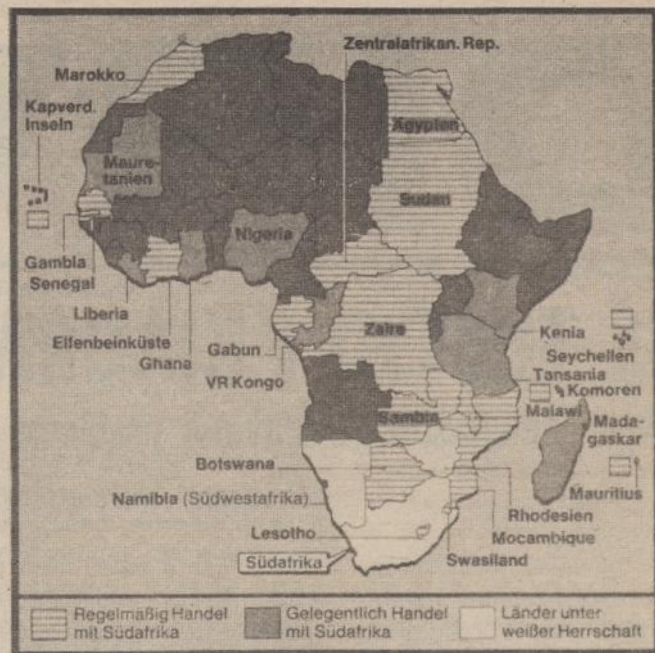
3. Kompiuterių srityje Sovietija yra atsilikusi bent 7 metus, nors toje srityje komunistiniame pasaulyje dirba per 300,000 žmonių, iš jų 20,000 mokslininkų. Amerikiečiams sustabdyti savo gamybos eksportą, sovietams sunku būtų rasti jai pakaitalą ir kitose Vakarų valstybėse. Ir iki šiol JAV parduoda kompiuterius tik taikiniams tikslams, tačiau ko negalima pritaikyti karui, ką galima taikai?

4. Sovietija reikalinga ir kitų Vakarų gaminių, tačiau į jų pristatymo nutraukimą sovietai galėtų reaguoti dujų tiekimo sustabdymu Vakarų Vokietijai, Austrijai, Italijai ir Prancūzijai.

5. Bendra viso Rytų bloko skola užsieniui pereinamais metais buvo pasiekusi 52.4 bilijonus dolerių. Vakarai tačiau negalėjo susitarti dėl bendros politikos toje srityje ir atskiros valstybės konkuruoja tarp savęs. Ilgainiui tačiau šioje srityje galima būtų daug ką padaryti. Vis daugiau ir daugiau Vakarų biznierių nusivilia prekyba su komunistais. Ypač blogai išėjo su tokiais susitarimais, pagal kuriuos Rytų bloko valstybės gavo mašinas, o Vakarai pasižadėjo priimti jų gaminius kaip apmokėjimą. Dėl to ypatingai nukentėjo Vakarų Europos cheminė pramonė. Šioje srityje labai padėtų net pasidalinimas informacijomis kas dėl ko derasi.

Galų gale - aiškina Economist - visos ūkinės priemonės prieš Sovietų Sąjungą priklausys nuo Vakarų viešosios opinijos sutikimo aukotis. Tam galėtų padėti didesnis sovietų ginklavimosi apgarsinimas, ypač jų pastangos gynimosi tyrinėjimo ir tobulinimo srityse, ir atkreipimas dėmesio į nedarbo pavojų, kurį sukelia didėjantis sovietų gamybos importas.

Kad galima bartis ir vis dėlto prekiauti, parodo Pietų Afrikos pavyzdys. Anot Stern žurnalo Juodoji Afrika, kuri kiekvienoje savo valstybės konferencijoje visų pirma pasmerkia baltąją

Tik visai tamsiai nužymėtos valstybės neturi prekybos ryšių su Pietų Afrika. Šviesesnės prekiauja nereguliariai, o dryžais nužymėtos — normaliai.

Pietų Afriką, pereinamais metais 30% padidino savo prekybos apyvartą su ja, pasiekdama bilijono dolerių sumą. Tokiu būdu Juodoji Afrika atsidūrė penktoje vietoje po JAV, Japonijos, D. Britanijos ir Vakarų Vokietijos. Oficiali statistika dar ne viskas. Už 2 bilijonus dolerių Pietų Afrika parduoda savo kaimynams prekes kaip pusiau-fabrikatus, kuriuos tos vėliau perparduoda kitiems kaip savo gaminius. Gyviausia prekyba eina su komunistine Mozambique, kurios 45,000 žmonių dirba Pietų Afrikos aukso ir deimantų kasyklose o 16,000 žemės ūkyje bei patarnauja namuose. Jų uždėbis yra svarbus Mozambique užsienio valiutos šaltinis. 17% viso Pietų Afrikos eksporto eina per Mozambique uostą Maputo, 25,000 tonos per dieną. Iš tos pačios Mozambique raudonieji partizanai puola Rhodėziją, kuriai artinasi lemiamos dienos.

O kaip pas sovietus? Pabėgęs laivo kapitonas Valdis Lysenko (latvis?) teigia, kad tie stengiasi perimti visą prekių išvežimą iš Sov. Sąjungos, siekdami politinių ir finansinių (užsienio valiutos) tikslų. Kaip prekybinio laivo kapitonas, jis gaudavęs 160 rublių (213 dol.) algos i mėnesį. Dabar jis, mažesnėse pareigose, pas švedus uždirba \$933 i mėnesį. Ir išlipę i krantą sovietų jūrininkai neturi ką daryti, nes jiems duodama tik po dolerį i dieną. (Eiliniai jūrininkai gauna 100-110 rublių i mėnesį.) Be to, kiekvienam uoste juos sutinka KGB pareigūnas. Sovietai lengvai nukonkuruoja kitus, nes jiems kuras jų pačių uostuose kainuo

ja tik 25% pasaulinės kainos jie neamortizuoja savo laivų ir neturi draudimo. Jie pigiau išnuomoja ir savo laivus su pilna igula kitiems, pvz. Maxim Gorki - 25,000 keleivinių laivų - išsinuomavo vokiečių Necker-mann kelionių biuras. Kai kurie keleiviniai laivai, kaip Kazakstanas, plaukioja su turistais Amerikos pakraščiuose. Jie sutaupo ir savo tanklaivius patys valydami, priešingai tarptautinėms taisyklėms, atviroje jūroje, bet ne uostuose.

Opportunity for Journeymen TOOL MAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. With journeyman papers for good position as tool maker in one of Iowa's leading die building shops. Good, clean working conds. Top tool maker pay, \$9.99 w/top benefits, 2 weeks vacation after 1st year.

APPLY CALL OR WRITE TO:
PROGRESSIVE TOOL
CO., INC.
P. O. Box 656
Waterloo, Iowa 50704
219-234-6619

(32-37)

SEWING MACHINE OPERATORS

Call, Walmas Sportswear
12 Jackson Ave.
Hackensack, N. J.
201-343-3722

(32-37)

MECHANICS OPERATORS

National MFG moving to new larger facilities in Columbia, Maryland.

Experienced operators preferred but will train right person with mechanical background as a machine operator to set up and run bag equipment.

Full time employment with good starting wages and benefits package. Must have own transportation. Reply in person between 9 A.M. to 5 P.M.

IMPERIAL PACKAGING CORP.

1730 Whitehead Rd.
Near Security Blvd.
Baltimore, Maryland 21207
301-944-4282

(31-32)

IŠ TUŠČIO I KIAURĄ...

(Atkelta iš 1 psl.)

Vienu žodžiu, jei žydams nepasiseks suorganizuoti Amerikos viešosios nuomonės ideologiniam ir ūkiniam karui su Sovietų Sąjunga, politiškai galvoją tautiečiai turėtų prileisti ir kitas galimybes. Tai, žinoma, sukelia naujų ginčų ir Bendruomenė vėl suskiltų. Už tat gal geriau būtų, jei ji liktu tik lietuvių išlaikymo fronte, politikavimą palikdama kitiems, kad ir nedemokratiškai išrinktiems veiksniams. Už tat dabartinių tarptautinių įvykių fone svarstymas, ar Bendruomenė jau gali užsidėti tą pirmavimą 'kepure', kurios anot Rasteno ilgėjosi pasiuntinys žadeikis, tėra tik pilstymas iš tuščio i kiaurą.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUBAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

MOKSLO PRADŽIAI ARTĖJANT

Už savaitės kitos ir vėl prasivers mokyklų durys ir, po vasaros atostogų sugrįš pailsėję mokiniai. Ta diena vieniems bus džiaugsminga ir laukiama, kitiems tik eilinės pareigos atlikimas, treptiems su draugais susitikimas ir t.t. Mokykla visais laikais buvo ne vien tik mokslo įstaiga, bet taip pat ir auklėjimo bei jaunuolių dvasinių polinkių formavimo vieta.

Amerikos valstybinės mokyklos bandomos padaryti tik mokslo įstaigomis, paliekant nuošalyje auklėjimą ir dvasinių vertybių skiepimą. Po kelių dešetų tokio mokymo metų, mokyklos pasidarė ne mokslo ir auklėjimo įstaigomis, bet sekso, narkotikų ir kitokių nusikaltimų lizdais. Pakriko drausmė, krito mokslo lygis, nustojo pagarbos mokytojams.

Tokios nuotaikos pradeda persimesti ir į privačias, daugiausiai religinių organizacijų laikomas, mokyklas, kurios iki šiol stengėsi auklėti mokinius religinėje ir dorovinėje dvasioje.

Bendrais bruožais apžvelgę šių dienų mokyklų nuotaikas, grįžkime prie mums svarbiausio lituanistinio švietimo. Lituanistinės mokyklos daugiausiai veikia tik šeštadieniais su mažomis išimtimis. Visiems aišku, kad tokios mokyklos tėra tik bėdos ar vargo mokyklos. Lituanistinės mokyklos veikia ir išsilaiko tėvų ir mokytojų idealizmo ir rūpesčių dėka. Lietuvių Bendruomenė, per švietimo Tarybas, remiama Lietuvių Fondo, nustato programas, parūpina vadovėlius ir mokslo priemones. Švietimo Taryboje daugiausia dirba tie patys mokytojai be jokio atlyginimo. Vadovėlių paruošimas ir kitų mokslo priemonių įsigijimas, mokytojams atima daug laiko, nors už tai kartais gauna simbolinį atlyginimą, bet dažniausiai tenkinamasi padėka, o ne kartą kritikai dar ir iškoneveikia.

Nežiūrint visų dedamų pastangų, lituanistinėse mokyklose mokinių skaičius nuolat mažėja ir mokslo lygis krinta. Pasiteisinimui priežasčių galėtumėm su-

rasti daug, labiausiai esame kalti mes patys. Dalis lietuvių yra abejingi lituanistiniam švietimui ir nenori prisidėti prie mokyklų išlaikymo, laikydami, kad tai yra tik tėvų reikalas.

Atsiminkime, kad pradinis švietimas visame pasaulyje yra privalomas ir už neleidimą vaikų į mokyklą tėvai baudžiami. Mokyklas išlaiko valdžia visų mokesčių mokėtojų pinigais.

Lituanistinis švietimas turi tikslą lietuvius vaikus išmokyti lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti. Nei LB, nei kitos lietuviškos institucijos neturi galios priversti vaikus lankyti lituanistinę mokyklą. Tą pareigą savanoriškai turi atlikti tėvai, o mokykla jiems ateina į pagalbą patyrimu, mokslo priemonėmis, programomis ir t.t.

Visais laikais šeima buvo ir lieka pagrindinis veiksnys vaikų auklėjime. Atėjo laikas, kad mokyklas pradeda lankyti tų tėvų vaikai, kurie patys čia baigė lituanistines ir šio krašto mokyklas. Ne kiekviena šeima namuose kalba lietuviškai ir vaikai neturi progos geriau pramokti lietuvių kalbą. Į mokyklas ateina mažieji mokinukai vieni geriau, kiti silpniaus, o treči ir visai lietuviškai nemokantieji. Mokytojams sudaro nemažą problemą, bet ieškoma išeities ir steigiamos pagalbinės klasės lietuviškai silpnai ar visai nekalbantiems. Svarbu, kad jaunieji tėvai nevengtų savo vaikų leisti į lituanistines mokyklas. Reikia ne tik aukos ir pasišventimo auginant šeimą, bet taip pat reikia jausti tautinę pareigą vaikus išmokyti lietuviškai. Paaugę vaikai, turėtų daugiau domėtis savo tėvų ar senelių kalba ir noriau jos mokytis.

Nesmerkiame ir neprieikštaujaime, kad vienos ar kitos šeimos vaikai nebuvo išmokyti lietuviškai kalbėti, bet prašome visus tėvus (įskaitant ir mišrių šeimų) leisti vaikus į lietuviškas mokyklas. Juo anksčiau vaikai pramoks lietuviškai, juo jiems bus lengviau pagrindinėje mokykloje.

Žinome ir suprantame,

Pensininkas ... Atrodytų lyg tai nevisai džiuginančiai nuteikiantis ir nebedaug vilčių ateičiai teikiantis žodis. Žmogaus gyvenimo ciklo tai paskutinis - vienas tolimesnis, kitam artimesnis - jo žemiškos kelionės etapas. Šita koncepcija, tačiau, neprivalo sužadinti pesimizmo ar liūdesio jausmė, nes tai yra nepakeičiamas gamtos įstatymas kuris neišvengiamai liečia kiekvieną žemėje esančią gyvybę - būtų tai gyvūnija ar augmenija.

Pensininko gyvenime yra nemažai ir teigiamų, džiuginančių bei pasitenkinimą teikiančių aspektų. Daugelis žmonių pensininko amžiaus sulaukia dar pilname dvasiniame bei fiziniame pajėgume ir, su gyvenime įgyta patirtimi, aktyviai jungiasi į visuomeninį gyvenimą. Jais, ir jiems amžiumi priartėjusiais, remiasi išeivijos visuomeninė veikla ir jie sudaro tos veiklos pagrindą bei stimulą-akstiną. Be šio savo naudingumo pajautimo, jis gali dar pasidžiaugti, kad likimo buvo jam leista susilaukti pensininko amžiaus, ko daugelis žmonių ir nepasiekia. Arba ir vėl, kad po

kad dirbantieji tėvai ir mokiniai nori turėti laisvą savaitgalį, bet vergaujančių brolių balsas ir tautinė pareiga reikalauja ir šiekios tokios aukos. Kai tėvai atliks savo pareigą, tai ir lietuviškoji visuomenė neliks abejinga. LB vadovai neturėtų pasitenkinti tik raštišku paraginimu, bet asmeniškai susitikimai ir padėties išaiškinimai, gali atnešti žymiai geresnių rezultatų. Reikia žinoti mokyklinio amžiaus vaikus turinčių šeimų finansinę padėtį ir ryšį su mokykla. Vaikų vežiojimas yra nelengva našta, kurią LB apylinkės turėtų teigiamai spręsti.

Vaikų atvedimas į lituanistinę klasę, dar nėra reikalo išsprendimas. Mokyklose dėl laiko ribotumo, mokytojas gali suspėti tik pamoką paaiškinti ir namų darbus užduoti. Tėvų pareiga prižiūrėti, kad vaikai tuos darbus namuose atliktų ir pamokas tinkamai paruoštų. Būtina, aukštesnių klasių mokiniams perskaityti keletą lietuviškų knygų ir praturtinti žodyną. Į dieną tik vieną valandą atitrūkime nuo nieko gero nerodančios televizijos ir per metus pajusime padarę rimtą pažangą.

Visus tėvus prašome siųsti savo vaikus į lituanistines mokyklas, o visa lietuviškoji visuomenė kviečiama prisidėti prie mokyklų išlaikymo. Mažieji lietuviukai parodykime didesnį norą mokytis lituanistinių dalykų ir uoliau lankykime mokyklas. (aj)

Seno pensininko mąstymai

Kazimieras Mažonas

gyvenime atliktų darbų, triūso bei rūpesčių, tai jo-jos užpelnytos betetermininės atostogos ir su jomis sutampa (susieti) didesni ar mažesni džiaugsmas. Savo liuoslaiki gali nekludami naudoti ir skirti savo pamėgtiems užsiėmimams.

Mūsų socialinėmis sąlygomis rūpestingiesnio, apskresnio bei daugiau gyvenimo patirties ir sekmės turėjusio - šios pensininko atostogos mieliau laukiamos nei žmogaus tų ipatybių ir laimės neturėjusio, kuriam pensininko gyvenimas kelia daugiau rūpesčių dėl jo laukiančių nedateklių bei su tuo susijusių sunkumų.

Bendri, visus pensininkus liečią klausimai - kaip tai sveikatos, vienatvė, prasišalšymui pobūvių renginiai bendravimas ir t.t. - skatina pensininkus burtis į savo organizaciją ar draugijas, klubo arba kuriuo kitu pavadinimu. Manau, kad nevienam iš mūsų pensininkų ateina galvon mintis, kad mumis jungia nevien amžius, pensininko padėtis ar savajai or-

ganizacijai priklausomumas; mus visus nūdienio pensininkus artina ir vienyja ir skirtingo pobūdžio reikšmingieji ryšiai.

Likimo buvo skirta mūsų kartoms gyventi tokiame žmonijos istorijos laikotarpyje, kad civilizacijos pažanga bei pilietiniai įvykiai greitai keitėsi ir mirgėjo lyg kaleidoskope paveikslai. Gimė skilo ir šakojosi naujos idėjos, vyko žiaurūs karai, žlugo imperijos, kūrėsi naujos valstybės, keitėsi žemėlapiai. Tas procesas nesustabdomai vyksta ir toliau. Ir šiuo laiku jaučiamas padėties nepastovumas, nesaugumas ir galimi ateities pavojai.

Minimas laikotarpis Lietuvos - mūsų tautos istorijoje bei jos raidoje - buvo išvis reikšmingiausias, nukreipdamas tautos ir lietuviybės būtinąjais keliais. Nepilno šimtmečio bėgyje, tai yra maždaug trijų kartų laikotarpyje, bemaž merdėjanti tauta bei lietuviybė nevien atgimė, bet ir sukūrė savo pirmąjį nepriklausomą valstybę. (Nukelta į 4 psl.)

Šis bei tas

SKIRPSTAS

Įvairias konferencijas bei seimus praleidžiam pagal seniai įrėmintą juostelę: invokacija, prezidiumo kvietimas, sveikinimai, rimtai neutrali paskaita, meninė programa, komisijų pranešimai, valdybų rinkimai, sumanymai, rezoliucijos ir t.t. Kaip nuo Kirie eleison ligi Amen. Tik kinta vardai, vietovės, skaičiai, pozicijos, kai kurie žodžiai. Įprasta vėžė rami, jaukiai saugi. Tačiau mūsų buvimo svetur tikroji prasmė ne tūnojimas vietoj, o — veržli kova dėl laisvės! Tad jautru nuolat jausti kintančią tikrovę ir kaskart daryti išvadas, nustatyti vis naujaip savo veiklą, vis derinti gaires rytdienos darbams. Šablono stagnacija rodo atsilikimą, atitrūkumą nuo kintančios faktų eigos.

• Kai iš anapus sulaukėm žymesnių inteligentų (anksčiau dar J. Cicėnas gailavo, kad mūsų rašytojų niekas iš vergijos nepabėga laisvėn) — mums ryškiau paaiškėjo pavergtos tėvynės dabartis. Gavom apšiai žinių apie dvasinę, kultūrinę prievartą, lietuviybės siaurinimą, brutalią nužmoginimą. Mums beliko tas žinias įsidėmėti ir suprasti — atitinkamai derint savus žygius ir taikliau veikti. Deja, kaip tik pastaruoju laiku mus ištiko skaudus lūžis, kurį konferencijos bei seimai dar bijo įregeti.

• Išeivija skyla į du priešingus frontus. Tai rimtesnė nelaimė, negu formalus LB skilimas: nors ten vieni vienur, kiti kitur registruoti, nors atskirai seimauja ir šnairuoja, bet vis tiek abeji dar iš esmės tų pačių principų laikosi. O dabartinis pažiūrų į Lietuvos dabartį skilimas gresia išeivijai galutiniu suirimu, nes tai esminių principų dalykas. Juk didžioji išeivijos dalis tiki LKB Kronikom, taip pat Jurašų, T. Venclovos, Vl. Žiliaus, K. Jokubyno ir kitų neseniai atneštom žiniom, t. y. kad tauta tebėra šurpioj prievartoje, kad planingai nutautinama ir nureliginama, kolonizuojama slavais, kultūra žalojama ir stabdoma, menai ir mokslai užteršiami partiniu tendencingumu. Ten už lietuvišką raštą, už religinį ženklą ar maldą žmonės (net vaikai) terorizuojami, už siekiamą žmogiškų teisių kalinami ir žudomi. Todėl svetur mes pagarbiai minim Kalantos tragišką šauksmą "Laisvės Lietuvai!", kasmet švenčiam Pavergtųjų savaitę, skelbiam pasauliui Lietuvos nelaimę. Ir stengiamės pagelbėti kankiniams: V. Petkui, Gajauskui, Žyprei, Sadūnaitei, P. Plumpai ir daugeliui kitų. Net mūsų jaunimas ruošia demonstracijas prieš Sovietus.

• Bet išeivijos dalis (ypač pasirodo kai kurie intelektualai) ta tautos tragika ir pavergėjo antihumanizmu netiki. Veltui LKB Kronika pakloja daug tikrų faktų, veltui Jurašai ir T. Venclova pasauliui viešai liudijo okupanto antihumanišką politiką Lietuvoje... Bet mūsų iškiliūs šviesuoliai, nuvykę lankyti tėvynės, vienas kitas arba jau ir būrelis — ne su kenčiančia tauta ryšius mezga ir tiltus stato, bet su jų kankintojais glaudinasi ir jiems dėkoja, jų stilium spaudoj prabildami: kokia ten gerovė, kaip kultūra ir mokslai globojami, kokios puikios sąlygos, kaip visi patenkinti. Ne su pogrindžio spauda (LKB Kronika arba Aušra ir kt.) gretinasi, bet su okupanto irankiu G. Kraštu. Taip nauji bajorai atsistoja priešingam fronte prieš kovojančią Lietuvą... Toks kai kurių mūsų veikėjų ir vadovų elgesys įneša didelio samyžio išeivijoje ir ardo vieningą kovą dėl tėvynės laisvės. Kodėl vengiama tiesą įžiūrėti? Liaukimės tuščiai šaukę vienybėn, jei bijom vienybės ardymo faktus pripažinti.

Diplomatijos paraštėje (67)

Vaclovas Sidzikauskas

Kaceto prisiminimai

Kai atvežtas į Auschwitzo koncentracijos stovyklą žengiau pro jos geležinius vartus, mane pasveikino ant jų iškaltas obalsis: Arbeit macht frei. Kai po 12-kos su viršum mėnesių sargybinio lydimas pro tuos pačius vartus žengiau į laisvę, pagalvojau, ant jų geriau tiktų obalsis, kurį Dante išskaitė ant progaro vartų: "Palikite betkokią viltį jūs, kurie įeinate." Išskyrus perkeltus į kitas koncentracijos stovyklas arba pasiųstų į rytų frontą, nežinau nei vieno, mano ten buvimo metu, išėjus į laisvę. Kad tai buvo žmonių naikavimo stovykla, rodo kad ir šie skaičiai: po karo nustatyta, kad Auschwitz žuvo apie 6 milijonai žmonių, nors tikro žuvusiųjų skaičiaus, tur būt, niekas ir niekad nenustatys; atvežtas į stovyklą joje radau 1600 rusų belaisvių, o išeidamas palikau tik 746; mano kalinio numeris buvo 24 477, o man išeinant kalinių numeriai gerokai viršijo šimtą tūkstančių, tuo tarpu kai gyvų buvo tik apie 20.000. Nežinau skaičių liečiančių moteris kalines, nes jų užregistravimas bei nurašymas nėjo per mūsų raštinę.

Auschwitzo stovykloje buvo dvi rūšys žmonių: viršininkai ir prižiūrėtojai, visi Waffen SS vyrai, ir sumintieji. Pirmiesiems, su visai retomis išimtimis, buvo svetimas elementariškiausias žmoniškumas; jie kalinius mušė, spardė, žudė, už savo veiksmus neduodami jokios ataskaitos.

Kaip danų kilmės esėsininkas man prisipažino Sol-dau stovykloje, kuris buvo gal vienintelė išimtis, specialiuose kursuose jie buvo instruktuojami būti "kietais", užmiršti žmogiškumą ir gailestį; susyrovę ar suminkštę, jie patys būdavo grūdami į stovyklą. Toks likimas, kaip aš vėliau patyriau, ištiko ir šį esėsininką, Jansen. Pasak jo, į jų galvas buvo kalama, kad žmonės yra tik vokiečiai ir dar kai kurie "nordikai" — šiauriečiai, gi lenkai esą "Undermenšai", o žydai tik "Zwischenmenšai". Aš pats mačiau, kai išvydęs kokią nors žydaite žiūrint per Sol-dau barako langą, esėsmas iš revolverio šaudavo į ją ir kvatodavo, kai ta krisdavo. Auschwitzo pabaisa Hauptscharführeris Palitsch, pamatęs stovykloje gimusį, ar motinos atsivežtą, 11 savaičių kūdikį, kurį juokaudamas jam pristatė esėsmas Gerlach, sakydamas: "Das ist der letzte Hauptscharführer". "Fuer so et was ist eine Kugel zu schade", pasakė Palitsch ir pamėgęs kūdikėlį už abiejų kojų, ore apsukęs, trenkė į sieną. Tą įvykį aš žinojau būdamas stovykloje, be to jis yra aprašytas Zenon Rozanski "Muetzen ab", 35 p. Tuomet galvodavau ir, tur būt, ne be pagrindo, kad Waffen SS dalinių išgamos nėra tai autentiški filosofų ir poetų tautos atstovai, tautos, kurią ir aš per 10 metų buvimo Berlyne gerbiau ir pamėgau, o greičiausia tik jos atmatos.

Kalinių pasaulyje buvau

liudytojas kilniausios žmoniškumo sublimacijos, kai viengungis kalinys leidosi sušaudomas vietoje kito, kurio namie laukė šeima. Buvau liudytojas idealizmo ir patriotinio solidarumo. Auschwitzo pažinau vieną kunigą lenką, kuris viskuo rizikuodamas sekmadieniais, laisvomis nuo darbo valandomis, pasivaikščiojimo metu klausydavo išpažinčių ir aprūpindavo švenčiausiu, lašeliu vyno ir baltos duonos trupinėlio pavidalu, kuriuos jam parūpindavo SS kantineje dirbantieji kaliniai.

Vieną rytą po patikrinimo iššauktas į mūsų raštinę ir iš čia pasiųstas į 11-tą bloką sušaudymui, jaunas kunigas lenkas priėjo su manim atsisveikinti ir konvulsiskai spausdamas mano ranką, tarė: "pasakyk Tamsta lietuviams, kad lenkas moka mirti už tėvynę". Kacete susidūriau ir su man piktai nusistačiusiais lenkais — endekais (nacionalistais), kurie man negalėjo dovanoti mano vaidmens Vilniaus byloje Ženevoj ir Hagoj, ir kuo galėdami man keršijo. Viename bloke, kuriame kurį laiką buvau laikomas, turėjau saugotis kambario (štubos) vyresniojo pavaduotojo, jauno lenko, kuris mums išduodavo maistą, kumščio, ypač po vieno skaudaus patyrimo, nuo kurio tik nesprogo mano ausies būgnelis. Turiu konstatuoti, kad tokių lenkų buvo nedaug.

Neigiamų reiškinių ir nusikaltimų pasitaikydavo, ypač išbadėjusių ir suvargusių, kalinių tarpe, pas kuriuos biologinis išlikimo instinktas nustelbdavo susivaldymą ir paprasčiausią padorumą.

Velykų naktį savo prietelių aš buvau pakviestas į kitą bloką, kuriame buvo suruoštas Kristaus prisikėlimo sutikimas. Jie turėjo "susiorganizavę" vieną vartą kiaušinių, kuriuo pasidalinom keletas dešimčių kalinių. Mūsų tarpe buvo ir Juozas Cyrankiewicz, tuomet dirbęs Krankenhau barake, o po karo tapęs sateitinės Lenkijos ministriu pirmininku. Jis priklausė tai kalinių grupei, kurie gyvi sulaukė kai sovietų kariuomenei priartėjus išsilakstė vokiečiai sargybiniai ir kaliniai atsidarė vartus į laisvę.

OVER THE ROAD DRIVERS

Needed immediately, Roadway Express, Inc. Steady employment full or part time. Above average earnings. Good equipment, major Class 1 Common Carriers. Qualifications: Minimum 1 yr. all season Semi experience, prefer 23 yrs. of age or older, live or relocate within commuting distance of Toledo. Apply: 6180 HAGMAN RD., TOLEDO, O. 43612, LINE HAUL EMPLOYMENT OFFICE, and Tues., Wed., Thurs. between 1 and 4 p.m. An Equal Opportunity Employer (29-38)

SENO PENSININKO MĄSTYMAI...

(Atkelta iš 3 psl.)

Dėka lietuvių tautos teigiamų ipatybių, tas neilgas pilnos nepriklausomybės laikotarpis, kiek aplinkybės leido buvo visais atžvilgiais ir visose gyvenimo srityse sumaniai ir prasmingai išnaudotos.

Ne šovinizmo ar šališkumo vedamas šioje vietoje norėčiau pastebėti, kad vargu ar rasime kurios kitos tautos himną, kuris savo kilniu idegtinu turiniu ir gilia prasme prilygtų mūsų. Einant vienu iš himno autoriaus postulatų šalinti tamsumą ir skleisti šviesą jau iš pirmųjų nepriklausomybės dienų buvo atkreiptas uolus dėmesys į švietimo-kultūros sritį. Per tą trumpą nepriklausomybės laiką, be sumanuso visuotino liaudies švietimo, buvo paruošta gerai išmokslinka, patriotiniai išauklėta, sąmoninga, gyvenimo priešingybėms atspari nauja lietuvių inteligentų bei intelektualų karta. Šita sveika ir brangi sėkla Lietuvos žemėje davė ir ateityje ten duos naujas inteligentų kartas, kurios bus pajėgios ginti tautos bei lietuvių reikalus ir kovoti už Lietuvos ateitį.

Visi mes, anų laikų amžininkai o nūdienio pensininkai, esame paskutinieji - grei tai mažėjantieji - tų dviejų pastarųjų kartų likučiai, kurie minėtas įvykius išgyvenome. Savo akimis matėme ir stebėjome, Nepriklausomos Lietuvos oru kvėpavome, džiaugėmės kiekvienu jos laimėjimu ir skaudžiai jos tragedijas išgyvenome.

Praeities perspektyvoje dar ir šiandien ryškiai prieš akis stovi tų dienų vaizdai, žymūs žmonės bei amžinybės iškeliavę artimieji ir mieli draugai. Tarytum - tos praeities garsai dar skamba ausyse nelyg polifoninė muzika. Visi mes, nūdieniai pensininkai, buvome to didingo proceso neatjungiamą dalimi ir dalyviai.

Taigi, šios bendrai išgyventos aplinkybės šios dienos pensininkus dar arčiau vienyja ir riša dvasiniai, psichologiniai ir, be to, mus saisto tolaikinio gyvenimo filosofija.

Dabarties lietuviui, kad jau ir arti 40 metų sulaukusiam, čia paminėtas praeities laikotarpis ir įvykiai nėra konkretūs, o virtę istorija, todėl giliau suprasti, išgyventi bei įsijausti į tolaikinio gyvenimo būdą bei į abstraktius mūsų išgyvenimus ir pergyventus jausmus jam nebeįmanoma. Lygiai kaip ir mums neįmanoma įsijausti kad ir XIX amžiaus pradžios gyvenimą ir įvykius.

Šito mūsų tautos heroiško laikotarpio prisiminimai šildo ir gaivina nūdienio pensininko nuvargusią širdį ir švelnina likusio gyvenimo - kieno rudens, o kieno ir gilios žiemos-senatvės - dienas.

Praeis tam tikra eilė metų kada šios pastarosios dvi kartos išnyks, bet pensininkų organizacija dėl savo naudingumo paskirties pasiliks. Netruks ir pensininkų, bet jų mentalitetas, aspektai ir prisiminimai, kurie mumis nūdienio pensininkus saisto - pakitės.

MILLRIGHTS

Immediate openings available for experienced millrights. Applicants must be familiar with the repair, installation & inspection of industrial equipment. Should also be able to work with various hand powered tools, perform welding & burning skills & be able to read blue prints.

Salary commensurate with qualifications which includes a comprehensive employee benefit program. Minimum rate per hour \$7.64.

For applications contact:

EMPLOYMENT OFFICE

219-944-3416

Between 8 A.M. & 5 P.M.

or

Mail Resume to:

One North Buchanan St.

Gary, Ind. 46402

GARY WORKS

An equal Opportunity Employer

(30-39)

MACHINISTS

We are a 40 yrs. old, well established manufacturing company, located in south St. Louis city. We offer steady year-round employment, excellent fringe benefits including dental, paid lunch period, available parking space and easy access to I-55. We needed machinists for our machine shop. Must be able to use micrometers and read blueprints.

APPLY, CALL OR WRITE

CENTRIFUGAL MECHANICAL INDUSTRIES, INC.

146 President Street

St. Louis, Mo. 63118

314-776-2848

(30-33)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIŲ METŲ GRUPĖSE:

Rugsėjo 22 d. — \$845.00

(su vadove p. Rudziūniene)

Gruodžio 22 d. — \$1045.00

(dviejų savaitių).

Grupės aplankys Vilnių, Kauną ir Trakus. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu New Yorke.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1979 M. PRASIDEDA BALANDŽIO 11 D.

REGISTRACIJOS PRIIMAMOS DABAR.

Dėl smulkesnių žinių ir registracijos kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

• 393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkom iškvietim dokumentus.

KŪRYBA IR MOKSLAS

'NARSA GYVENTI' perskaičius

Kai šiandien, po keturių beveik dešimtmečių gyvenimo tremtyje pažvelgiam į mūsų kultūrinę praeitį, ten matome vientisą, turtingą nueitą kelią, kuriame kultūrinius pėdsakus giliai įminę vienu ar kitu požiūriu esame visi ir ta kultūrinę praeitį, atrodo, neįmanoma būtų suskirstyti, suskaičiuoti, kas ir kiek prie to yra prisidėjęs vienai ar kitaip kurdamas lietuvių tautos istorijai išsivijios palikimą. Tačiau, labai ryškiai iš visų išsiskiria vienas iš pačių kūrybingiausių mūsų kūrėjų — Jurgis Gliuda.

KALBOS VARGAI

T. KLYGA

Protarpiais vis pradžiuginą A. Zujus, nuoširdus kalbos tobulinimo mėgėjas, pažerdamas vieną kitą mintį bei pavyzdį apie akis badančias kalbos negeroves, būtinai taisytiną. Štai, Kurpiei ir kepėjai straipsnis Naujienose — A. Zujus teisėtai piktnasi mūsų spaudoj perdažnai stilių darkančiais "yrais", t. y. įkyriai kartojamu veiksmažodžiu yra, kur jo suvis nereikia. Tačiau varta buvo tarti tą pat ir apie būtajį to veiksmažodžio laiką, nė kiek nemažiau atgrasų. Pvz. pasakojime paeiliui kartojasi: Jurgis buvo pavargęs. Jam buvo sunku galvoti. O iš tiesų buvo jau vėloka... Jei mūsų spaudos bendradarbiai A. Zujaus patarimo nepamirštų ir savo straipsniuose atidžiau nusijotų tuos yra ir buvo perteklius, tikrai kalbos išraiška taptų grynesnė bei sklandesnė.

Bet A. Zujus — šalia naudingų pastabų apie kalbos ydas — neišvengia neįkišęs į savo straipsnį vietos jau seniai išmestos svetimybės (per 50-60 metų laimingai užmirštos), būtent: zvanija, parėdkas, koldūnas; dar priduria ir naują skolinį O. K., o kalbininkus kažkodėl vadina senoviškai ponais. Bando spaudon grąžinti slaviškos kilmės nevykėlį — susimilkite! Kadais vartojom daug svetimžodžių, bet džiau kilmės tos taršos nusikratę ir — nebesmaguriaukim praeities nuodėmėm. Juoba, kad ir pats A. Z. čia pat išmintingai pabrėžia: "Seniai žinoma pedagoginė tiesa: geriau neleisti daryti klaidų, negu padarytas taisyti, bet netaisyti padarytas — visai bloga!" Na, o tyčiom kišti netinkamus žodžius spaudon — ar nebus jau triguba blogybė?

EMILIJA ČEKIENĖ

Jis ne tik prozos kūrėjas, rašytojas, bet ir žurnalistas, visuomenės veikėjas. Būdamas labai plačios erudicijos skaitytojams pateikia vis naujų formų ir įvairaus žanro kūrybą.

Tremtyje lietuvių visuomenė labai sensacingai sutiko jį su pirmuoju kūriniu "Namai ant Smėlio" 1951 m. ir 1963 m. išverstą į anglų kalbą gerai įvertino ir amerikiečių kritikai. Daugiausia jis yra sukūręs romanų ir daug premijų gavęs, bet taip pat ir novelių, humoreskų, poezijos. Rašytojas J. Gliuda labai aktyviai reiškiasi ir periodinėj spaudoj, o taipgi organizacijose dalyvauja įvairių klausimų sprendimuose, gal todėl ir jo kūryba pasižymi nepaprastu personažų charakterių įvairumu, jų išgyvenimais. Šį kartą plačiau pažvelkim į paskutinį romaną — Narsa Gyventi.

Kaip kiekvienas J. Gliudos romanas, taip ir šis nėra koks eilinis meilės epizodo atpasakojimas, žinoma, neaplenkia ir tai, bet skaitytoją priverčia protauti, o skaityti įdomus vien jau dėl to, kad pats pavadinimas vilioja, nes šių dienų triukšmingame, pilname žiaurumo ir skausmo pasaulyje įvairių problemų sprendime painiavose pasimeta ne vienas individas, taip sakant, praranda narsą gyventi, blaškosi kasdienybėje be jokių siekimų, be idealų, kol atsiranda nematoma kokia aukštesnė jėga ir iš svajonių ar visiško nusivylimo žmogų grąžina į realų gyvenimą. Toks yra šio romano herojus Albinas Karka, karo veteranas, grįžęs apdovanotas medaliais, turtinų tėvų sūnus, bet prisiziūrėjęs karo baisenybių, matęs kaip žmogaus gyvybė buvo nieko verta, pats išlikęs nebepritapo prie realios, bet idealus praradusios kasdienybės, nebevertino turtų nei brangenybių, nepasitikėjo nei draugams. Apsigyrė vienišas su ištikimu draugu šuneliu ir vienumą pajvairinančia gitara. Jį viskas dabar erzino. Mieste nusiperka laikraštį ir mato: "nužudė, apvogė, sudegino, išniekino, apiplėšė..." Mato Beethoveno paminklą ir galvoja: "Kodėl tas vokiečių amerikiečių miesto valkatų nugulėtoje eikštėje stovi tik balandžiams pritūpti? Vargas gyventi kompozitoriui viduramiesčio aikštėje, jis yra laktai dizenterija sergantiems balandžiams."

Pagaliau Albino mintys nukyla į vėlių pasaulį, ku-

rios gi turi lėkti virš žemės, virš buitės, į slaptiną viešpatijas, palikdamos irzlį, kankinančią gyvenimo tikrovę. Ir taip mąstydamas Albinas pajunta dvasioje sklindančią šviesą, o kada aplanko kun. vienuolis Gedmilas ir bičiuliškai abu išsikalba, mąstymo skirtybes viens kitam atveria, kada Gedmilas jam įrodo, jog tas Albino dvasios klaidžiojimas yra ne kas kita, kaip karo nuotaikų atrūga, jis dar negreit, bet vis dėlto grįžta į gyvenimo tikrovę.

Albinas gauna stambų tėvų palikimą, bet ir tai jo dvasios netenkina, sako Gedmilui: "Labai turtingi žmonės yra pusdieviai. Gerovė paverčia žmones molio gabalais. Mažieji su mažais pinigais daugiau gero padaro. Juk tai laimė daryti gera. Tai nelyginant savo rankomis medžius sodinti." (212).

Šio romano ir kiti veikėjai rodo daug narsos gy-

venti, juk savitvarda — narsos sparnai, nes viskas: pavojus, abojumas, apmaudas, viltis, skausmas supliūška į nesąmoningo gyvenimo bukamą. "Tada šaltai gali šluostyti kraujus nuo šalmo, kur užtiško iš šalia sudraskyto draugo kūno", — samprotauja Albinas.

Juk be narsos gyventi yra sunku nugalėti visus likimo siūstus žmogui pavojus ir nelaimes. J. Gliudos romanų personažai, nors kartais nelengvai, nors tik didžiausiomis pastangomis kovą su gyvenimu laimi. Herojaus Albino dvasioje vyksta žiauri kova su savęs nugalėjimu ir jis to pasiekia tikėdamas, kad nors ir kaip sunkus gyvenimas, bet gyventi verta, juk tai nepakartojama. J. Gliudos kūryba, kaip ir šis romanas, dažnai neapseina be filosofijos, o kartu ir tampriai rišasi su tikrove.

Išleido Lietuviškos Knygos Klubas, Chicagoje, 1978 m. Spaudė Draugo spaustu-

MINTYS IR ŽODŽIAI

V. KAVALIŪNAS

NAMAI

Namai!... Gimtieji namai, palikti ant Nemuno krantų. O kaip jie toli. Ir drauge kaip arti — mūsų sieloje. Nei laiko, nei erdvės nuotoliai neišdildo šviesų jų prisiminimų.

Prancūzų filosofas Gaston Bachelard savo knygoje "Poetinė erdvė", kalbėdamas apie kūrėjo santykius su artima bei intymia aplinka, teigia, kad namai yra psichinio-vidinio mūsų gyvenimo centras, kad yra fiziškai išsirežę mūsų būties gelmėse ir egzistuoja net ir tada, kad jų realioje tikrovėje jau seniai nėra.

Kartais namai, kai iš jų kylanti melodija paliečia kūrėjo sielą ir su ja harmoningai susilieja, atsiskleidžia giedrių prisiminimų šviesa. — Giedrių prisiminimų spalvomis jie atsiskleidžia ir Vytauto Mačernio Vizijose:

Žinau, kad žemėje yra vieni namai,
Kuriems dabar ateina rytas nuostabus.
Ten ilgesingai gieda prietemoj gaidžiai,
Ir ūkininko žingsniai aidi ten aplink namus.

Poetas pamažu nugrimzta į prisiminimų gelmes ir visa savo siela — ir visa būtimi — susilieja su gimtųjų namų spalvomis ir garsais, kurie "pažadina iš miego slėnius ir laukus". Ir poetas eina "žemės ilgesy regėjimų liepsna liepsnot".

Ir toji ilgesio liepsna negęsta. Vienatvės valandomis iškyla ji nueito kelio tolumose ir vidinės melodijos aidais sugrįžta į mūsų sielą.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UZ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

SHEETMETAL LAYOUT MEN
SHEAR OPERATORS
PRESS BRAKE OPERATORS
WELDER/FITTER
GRINDERS
SHEETMETAL ASSEMBLY MEN

PANEL WIREMEN
Full time. Permanent. Good wages, fringe benefits.

313-543-6781 or 313-543-6775 (29-33)

FURNACE INSTALLERS
EXPERIENCED ONLY

New construction, plenty of work. Top pay.
Call MR. HAROLD
313-353-8400 (31-37)

OPPORTUNITY FOR OFFICE PERSONNEL

Must be able to type, do clerical work and answer telephone. Excellent working conditions.

Call M. KELLY
313-353-8400

KAS NAUJA JUNGGINĖSE TAUTOSE

R. ŽYMANAITĖ
Dirvos spec. korespondentė
Jungtinėse Tautose

Vasaros metu Jungtinių Tautų nuolatiniai ir specialiai suorganizuoti komitetai posėdžiauja tikslu padaryti nutarimus po pasiūlymų, išklaustyti J. T. metinės generalinės asamblėjos sesijoje. Pav., ekonominis ir socialinis komitetas šiuo metu svarsto pasaulio ekonominę būklę, apie kurią gen. sekretorius K. Waldheim sako, kad šis klausimas jį labai slegia.

Pereitos savaitės debatai nusprendė, kad be tvirtos, gerai apgalvotos programos globalinė ekonomija gali žymiai susikomplicuoti ir nutolti nuo teisingumo, ypač kas liečia neturtinguosius kraštus.

Ekonominis progresas neturtingųjų kraštų 1960-70 metų laikotarpyje pasižymėjo pakilimu ir kadangi paskutiniu laiku pradėjo silpnėti, todėl J. T. rūpestis yra tarp tų kraštų ekonominę skirtumą sumažinti, pakeliant žemės ūkio gamybą, pramonę, suteikiant paramą ir pagalbą. Šitas komitetas tą klausimą svarstė virš savaitės laiko ir Abd-El Khane, Jungtinių Tautų pramonės vykdymo organizacijos direktoriaus pasiūlymu nutarta to siekti padidinant turtingųjų kraštų investicijas. Įdomu tai, kad šis nutarimas buvo priimtas net po 66 atstovų pasisakymų!

Tas pats komitetas tęsdamas savo darbą numato, jog gale šio šimtmečio turizmas pasidarys pačiu didžiuoju pasaulio ekonomijos veiksmu.

Ir dar viena rezoliucija priimta 1979-sius metus pa-

vadinti — International Year of the Child. Toje rezoliucijoje reikalaujama tų metų bėgyje padidinti pagalbą neturtingųjų kraštų vaikams, įskaitant ir kraštus, gyvenančius po kolonializmo, rasizmo ir svetimų valstybių okupuotus.

Ta proga man kyla mintis, kad turėtų būti ir sovietų okupuotų kraštų vaikams teikiama pagalba, gerai žinant, jog ir mūsų tėvynėj vaikai kenčia dėl sveikatos blogo stovio, ypač tuberkuliozės. Juk ligoninėse didelis trūkumas ir lovų ir vietos koridoriuose nekalbant apie vaistų trūkumą. Kai tų vaistų vaistinėje negauni, tai atsakymas — palaukti kito penkmečio.

Žmogaus teisių komisija liepos 13 d. išsiuntė savo Ad hoc delegaciją į Čilę, motyvuodama, kad to krašto žmogaus teisių klausimo komisija nepajėgia išspręsti be tyrimo situacijos vietoje. Tai kelionei paskirta 2 savaitės laiko, kada tie asmenys bus kontakte su skriaudžiamaisiais. Čilės vyriausybė paskelbė, jog tie, kurie pasiskųs skriaudžiamaisiais, nebus baudžiami.

Tuo tarpu čia vietoje J. T. žmogaus teisių komitetas išklauskys devynių kraštų pranešimus apie jų žmogaus teisių įgyvendinimo pastangas. Kalbės šioj sesijoje ir sovietai.

Liepos 7 d. dekolonizacijos komitetas džiaugsmingai sveikino Solomon salas su jų atsiekta nepriklausomybe. Salos yra rytų pusėje Papua New Guinea. Tai bus 150-tasis Jungtinių Tautų narys.

OKUPANTŲ KALINAMI LIETUVIAI...

(Atkelta iš 1 psl.)
lag. 389/35; B. Kvarciejus, lag. 35;

Vladas Lapienis, g. 1906, 1977 nut. 3 m.; Stasys Lauraitis, g. 1907, nut. 1970, bsm. 12, lag. 19; Juozas Leikus, g. 1914, nut. 1971, bsm. 15, lag. 19;

Jonas Matuzevičius, g. 1930, nut. 1953, bsm. 25, lag. 35; Jurgis Mazelskis, g. 1912, nut. 1965, bsm. 15, lag. 17-A; Albertas Meškinas, bsm. 15, lag. 35; Vladas Mitrikas, g. 1910, nut. 1955, bsm. 25, lag. 36; Stasys Morkūnas, g. 1913, nut. 1965, bsm. 15, lag. 36;

Motiejus Namcevičius, bsm. 15, išvežtas, Mordoviją, lag. 385/19;

Petras Paulaitis, g. 1905, nut. 1958, bsm. 25, lag. 19; Jonas Paulauskas, g. 1915, nut. 1964, bsm. 15, lag. 36; Viktoras Petkus, g. 1929, pakartotinai nut. 1978, bsm. 15; Bronius Petrauskas, g. 1922, nut. 1968, išvežtas į Permės lag.; Povilas Petronis, g. 1911, nut. 1974, bsm. 4, lag. 35; Petras Plumpa-Pluira, g. 1939, nut. 1974, bsm. 8, lag. 35; Ona Prancūnaitė, g. 1936, 1977 pakartotinai nut. 2 m., kalinama Čuvašijoje, Kozlovkos lag.; Bronius Purlis, nut. 1953, bsm. 25, lag. 35;

Zigmās Randis, g. 1920, bsm. 10, lag. 36; Benius Re-

kašius, nut. 1955, bsm. 25, lag. 36; Vytautas Remeikis, g. 1942, nut. 1967, bsm. 25, lag. 36; Jonas Rimkus, g. 1916, nubaustas 15 m., lag. 36; Juozas Rugys, nut. 1973;

Nijolė Sadūnaitė, g. 1938, nut. 1974, bsm. 6, išvežta į Krasnojarsko sritį; Antanas Sakalauskas, g. 1938, nut. 1974, bsm. 5, lag. 36; Vytautas Sidoris, g. 1928, nut. 1957, bsm. 25, lag. 35; Jonas Simokaitis, g. 1936, nut. 1970, bsm. 15, lag. 10; Liudvikas Skiautis, g. 1935, nut. 1955, bsm. 25, lag. 19; Antanas Slučka, nubaustas 15 m., lag. 35; Jonas Slušnis, nut. 1973, bsm. 5; Vitas Stašaitis, nut. 1965, bsm. 15, lag. 19; Algis Statkevičius, nut. 1970 ir uždarytas į psichiatrinę ligoninę; Povilas Stonkus, g. 1906, nut. 1967, bsm. 15, lag. 19;

Tadas Šerelis, nut. 1973, bsm. 5; Jonas Šerkšnys, g. 1917, nut. 1968, bsm. 10, lag. 36;

Povilas Tamulevičius, g. 1902, nut. 1954, bsm. 25, išvežtas į Mordovijos konc. stov. 385/3; Juozas Tautkevičius, g. 1902, nut. 1954, bsm. 25, lag. 3; Robertas Tučas, nut. 1954, bsm. 25, lag. 35;

Zigmās Urniežius, nut. 1967, bsm. 15, lag. 35;

Antanas Vaivada, g. 1900, nut. 1968, bsm. 15, lag. 19; Jonas Vilutis, g. 1914, nut. 1970, bsm. 15, lag. 19;

Pranas Zakšauskas, nubaustas 15 m., lag. 35; Juozas Zelenkevičius, g. 1916, nut. 1968, bsm. 15, lag. 17-A; Zubavičius uždarytas į Serpsk psichiatrinę instit.; Algirdas Žyprė, g. 1930, nut. 1958, bsm. 25, adresas: Tatarskaja ASSR, 902 Kazam-82, P-ja-UE, 148-st.-6,

Ind. 420082, Soviet Union; Šarūnas Žukauskas, g. 1950, nut. 1974, bsm. 6, lag. 36; Bronius Žvynic, g. 1915, nut. 1966, bsm. 15, lag. 36.

Šiems kaliniams siųstini laišakai adresu: (Pavardė, vardas), SSR. Moskva, Učezdenie 5110 1 Zch, USSR. Siųsti registruotu laišku, paimant registracijos kvitą, reikalaujant gavėjo parašo (registered with return receipt requested). Jei po 90 d. neateis gavėjo parašas, reikalauti per paštą kompensacijos, kuri pagal sutartį bus išieškota iš Sov. Sąjungos.

Turintieji daugiau žinių apie šiuos ar kitus dabar okupantų kalinamus lietuvius, prašomi pranešti Amerikos Lietuvių Tarybai 2606 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629.

ARE
YOU **19** OR
MORE?

The spirit of Christ and the concern for our fellow-man brought us together in our two communities. Through educational work and the guidance of youth, we try to live the gospel. If you are interested in our way of life, please contact:

**BROTHERS
OF OUR LADY,
MOTHER OF
MERCY**

2336 South C Street
Oxnard, California 93030
Tel: 805-486-3692
(29-32)

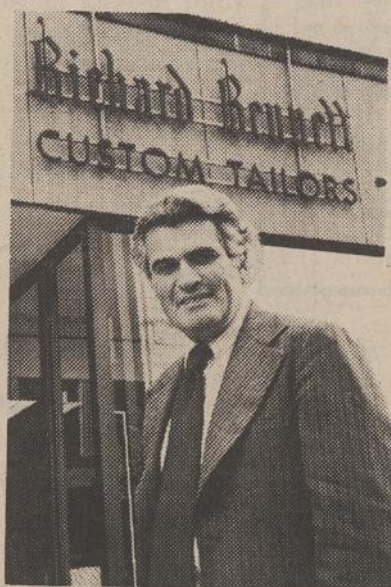
**OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES**
To work and live in a Rural Community.
For all shifts.
For a progressive small acute care hospital. Competitive salary & shift differential. Liberal personnel policies & fringe benefits. Moving allowance.
Apply call or write to:
DIRECTOR OF NURSING SERVICE
**SHERIDAN COMMUNITY
HOSPITAL**
301 N. MAIN STREET
SHERIDAN, MICH. 48884
517-291-3261
(23-32)

**Journeyman
or
1st Class Skilled
JIG GRINDER
LATHE OPERATOR
PRECISION
MACHINIST
SURFACE GRINDER**
Must be able to set up work from blue & close tolerance.
1ST & 2ND SHIFT.
Air conditioned shop with excellent pay and benefits.
ADENA TOOL CORP.
1709 Brandt Pike
Dayton, Ohio 45404
513-233-6500
(30-34)

**BULLARD
MULT-AU-MATIC**

We would like to talk to you if you have experience setting up and operating Bullard Multi-Au-Matics.
Day shift. Company paid fringes. Base rate plus opportunity for incentive earnings.

CALL OR APPLY IN PERSON AT:
TAIT, INC.
500 Webster St.
Dayton, Ohio 45404
513-224-9871
(30-32)

Loizos šeima atidarė naują restoraną senoje kaimynystėje.

**Leiskite jums padėti visais
galimais būdais.**

**CLEVELAND
TRUST**

Mike Rukule pasiliko biznyje, nupirkdamas biznį kuriame jis dirbo.

Eric Graser ir Walter Krueger pasidarė patys bosai.

KONKLIAVAI SUSIRENKANT

RIMAS DAIGŪNAS

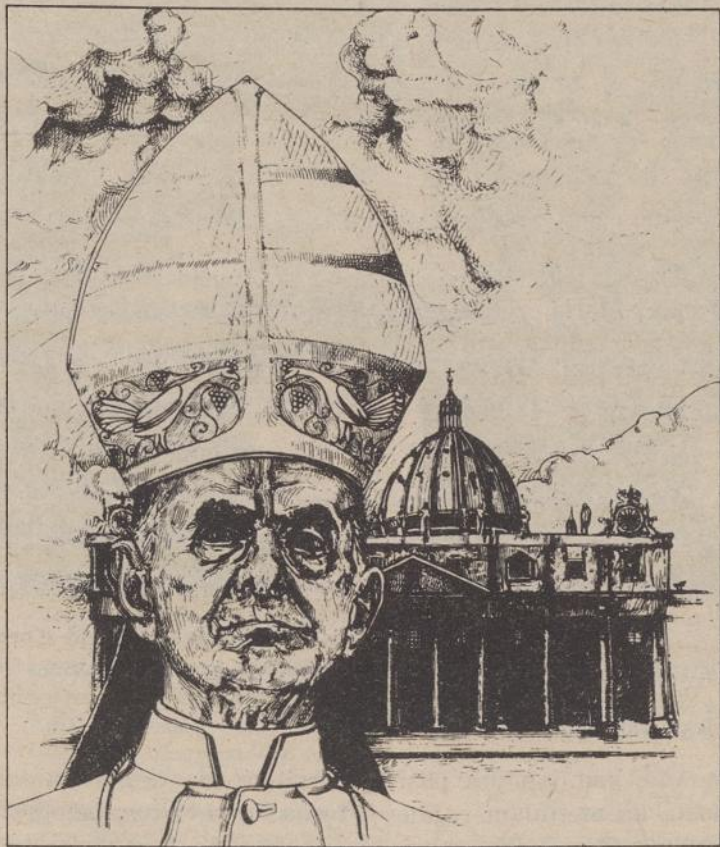
Popiežius Paulius VI mirė ir milžiniškas katalikų pasaulis, priskaitęs iki 800 000 000 milijonų žmonių randasi konkliavos ženkle. Konkliava, tai specialus kardinolų suvažiavimas naujam popiežiui išrinkti, domina pasaulį. Spauda svarsto apie naujo popiežiaus rinkimus, apie kandidatų švento Petro sostui ir apžvelgia mirusiojo popiežiaus darbus ir kuo įvairiausiai juos vertindama.

— Kiek divizių turi Vatikanas, — paklausė Stalinas diskusijų su vakariečiais įkarštyje, — kad mes turėtumėm apie jį kalbėti?

Stalinas neįvertino tūkstantmečiais susiformavusio dvasinio prestižo — to neapčiuopiamo materialine samprata ginklo, kuris yra popiežiaus dispozicijoje.

Penkiolika metų, kurių bėgyje valdė Paulius VI, buvo didžiulių socialinių bei moralinių sukrėtimų pilni. Septynios Pauliaus VI enciklikos, kurių ryškiausios "Populorum progressio" ir "Humanae vitae", rodo katalikų bažnyčios santykį su laikmečio chaosu. Pirmoji enciklika buvo skirta socialinėms sunkenybėms aptarti: turimas turtas uždeda pareigų šelpti neturtėli. Plačiau — turtingos valstybės privalančios gelbėti neturtingąsias. Antroji enciklika — rėpestis dėl vis smunkančios moralės.

Paulius VI buvo akcijos žmogus. Tai jo 70 000 mylių keliai, kuriais jis aplankė visus žemės kontinentus. Jis suteikė toms kelionėms gilią prasmę, dvasingumą ir gerų vilčių kurstymą. Jo asketiška išvaizda, kuri buvo priešprieša prieš jį buvusio Jono XXIII išvaizdą, lyg rodė, kad grįžta popiežiaus Pijaus XII laikai: mistika, asketizmas. Bet Paulius VI stovėjo arti gyvenimo ir Vatikano užsienio politika buvo vedama kompromisų takais ir atsargiu balansavimu ties tramdomais konfliktais. Bendrai — tai buvo progresyviųjų ir konservatyviųjų jėgų savotiška simbiozė. Todėl neretai mus, lietuvių, stebino, kad Vatikano Ostpolitik įtraukia į savo orbitą komunistines valstybes. Tų žiaurių diktatūrinių valstybių vadai buvo iškilmingai priimami Vatikano audiencijose. Tą realybę mes norėtumėm pavadinti pragmatizmu. Tomis priemonėmis Vatikanas tikėjosi gauti minimalių koncesijų katalikų bažnyčiai už geležinės uždangos. Iš brutalių nūdienos tikinčiųjų persekiojimų, iš bažnyčios žmonių sąstato infiltracijos KGB agentais, matome, daug nebuvo kompromisais su budeliais laimėta.

Lietuviai su ypatingu skausmu mato, kad Lietuva, tas katalikybės avanpostas sovietinio kovojančio ateizmo jūroje, negavo kardinolo. Skausmas itin žiauresnis, matant, kad net kelis kardinolus gavo vos tik užsimezgasios Afrikos kontinento diecezijos. Senos katalikiškos kultūros kraštas Lietuva, bene vienintelis Europoje, kuriame nėra kardinolo sosto!..

Paveldėjęs tam tikrą reformų sąmyšį, Paulius VI turėjo balansuoti ties naujovių kėslais ir kietais norais likti tradicisku. Kiekviena reforma, net atsargi naujovė — tai vis pavoju šaltinis. Ir politika, kaip naujovėms duoti saikingo srovenimo vagą, sudarė Paulius VI turėjo balansuoti ties naujovių kėslais ir kietais norais likti tradicisku. Kiekviena reforma, net atsargi naujovė — tai vis pavoju šaltinis. Ir politika, kaip naujovėms duoti saikingo srovenimo vagą, sudarė Paulius VI veiklos turinį. Celibato problema, nežiūrint jos kunkuliavimo, liko išlaikyta tradicingai ta pat. Moterų kunigų klausimas buvo atmestas. Priemonių prieš neštumą problema buvo nusmerкта "Humanae vitae" enciklikos. Vernacular, tautinės kalbos įvedimas į pamaldas, atmetus lotynų kalbą, visuomenės priimtas be priešinimosi. Tačiau tai nenaudinga mažumoms, kurios bažnyčioje nuo dabar privalo melstis daugumos kalba; nesinaudoti, kaip anksčiau, lotynų kalbos neutralumu. Tai itin palietė ir lietuvių tose vietovėse, kur nėra pamaldų lietuvių kalba. Tai tapo efektingesne amerikinizacijos priemone.

Paulius VI įsteigė vyskupų sinodą, kas talkina svarbiuosius reikalus aptarti kolektyviai. Paulius VI taipogi labai pajudino suartėjimą su Rytų ortodoksų bažnyčia, griaudamas tas

tarpusavės nesantaikos užkardas, kurios nebuvo jūdintos per 900 metų.

Buvo neviešai pasmerktas vulgarus "moterų išlaisvinimo" sąjūdis, kuris, Vatikano sluoksnių nuomone, "nuasmenina moterį", "nuplėšia nuo moters jos specifines vertybes".

Popiežiaus Pauliaus VI penkiolika valdymo metų buvo sunkus globalinių sukrėtimų periodas. Visa tai atsispindėjo ir Katalikų bažnyčios tvarkymosi eigoje. Naujos, drastiškos idėjos. Pasekų neįmatą naujų reformų reikalavimai. Besikeičią politiniai stambių valstybių blokai. Ateizmo atakos. Radikalizmo siautėjimas. Tiesiogiai smūgiai į Vatikano prestižą. Tai italuose išigalinčio komunizmo grėsmė. Tai ir italų referendumas dėl skyrybų. Nors bažnyčia buvo prieš, absoliuti balsuotojų dauguma buvo už skyrybų įteisinimą.

Paulius VI panaikino nuo viduramžių garsėjantį uždraustųjų knygų sąrašą (Index librorum prohibitorum), tačiau nūdienos tekmeje tai neturėjo efekto. Tai buvo viduramžinio kurjozo panaikinimas. Tenka pastebėti, kad tame sąrašė viešpatavo chaosas: buvo Viktoro Hugo knygos, nebuvo... Levo Tolstojaus "Prisikėlimo", dėl kurios Rusijos ortodoksų bažnyčia atskyrė Tostojų nuo bažnyčios.

Dauguma Pauliaus VI viešpatavimo periodo nagrinėtojų ir vertintojų sutinnyčią taku ties prarajomis. metų atsargiai vedė bažnyčią taku ies prarajomis. Galvojama, kad daugiau jam pavyko konsoliduoti idėjas ir tikinčiųjų telkinius; ir netgi kietos enciklikos, sukeldamos nepasitenkinimą oponentams, tarnavo pro bono publico visuotine bažnyčios prestižo prasme.

Dabar Pauliaus VI valdy-

JAV IR KANADOS MOKYTOJŲ STUDIJŲ DIENŲ REZOLIUCIJOS

1. Išėivijos lituanistinės mokyklos tikslai, programos ir jų vykdymas....

Lituanistinė mokykla, kaip iki šiol, siekia dvigubo tikslo:

a. Kiek galint daugiau išmokyti lituanistinių dalykų, ypač lietuvių kalbos.

b. Grindžia savo darbą giliai susipratęs lietuviškos asmenybės ugdymu.

Esamomis sąlygomis tautiniam ugdymui priklauso ypatingas dėmesys.

Vykdant visuomeninį švietimą mokyklose, nemažesnę dėmesį reikia kreipti į:

a. Lietuvių chartos įpareigojimus ir iš jų išplaukiančias prievoles Pasaulio Lietuvių Bendruomenėi.

b. Susipažinimą su lietuvių išėivijos organizacijomis bei veiksniais, iškažiant jų struktūrą, tikslus ir veiklos būdus.

c. Pažinimą realios būklės okupuotoje Lietuvoje, įvertinant kovą už žmogaus teises, tautinę rezistenciją ir pastangas kultūrinėje srityje. Konstatuojant, kad tikrieji lietuvių tautos istorijos faktai formuojami okupuotoje Lietuvoje, kad jie ten ne tik neteisingai užrašomi, bet netgi sąmoningai klastojami, — rekomenduojame tuos faktus objektyviai pažinti, atskirti melą nuo tiesos ir juos atidžiai bei objektyviai mokykloje interpretuoti. Toks pat dėmesys ir objektyvumas reikalingas ir Lietuvos geografijos srityje, ten nuvykstantiems stebint ekonominius bei socialinius pasikeitimus.

2. Modernėjimo kryptimi

Modernėjant vakarų pasaulio mokykla vis toliau žengia indivi-

dualinio mokymo kryptimi. Nuo šios krypties negalime atsikirti ir mes jau vien dėl to, kad mūsų vaikai didžiąją savo laiko dalį praleidžia gyvenamojo krašto mokyklose. Todėl rekomenduojame kreipti daugiau dėmesio į besikeičiantį mokinių pajėgumą lituanistiniuose dalykuose, tam pritaikant mūsų programas, mokymo metodus ir mokslo priemones. Pirmasis žingsnis ta kryptimi būtų programų peržiūrėjimas ir perėjimas į grupinį mokymą.

3. Mokytojas

Nežiūrint geriausių programų bei mokslo priemonių, pagrindinis veiksnys mokykloje visada buvo ir toliau pasilieka pats mokytojas.

a. Rekomenduojame visiems mokytojams aktyviai naudotis lituanistinio ir pedagoginio pasitobulinimo progomis.

b. Kreipiamės į tėvus, Lietuvių Bendruomenę, parapijas, organizacijas ir visą visuomenę, prašydami paremti lituanistinę mokyklą ir jos mokytoją visomis galimomis priemonėmis.

4. Spauda

Konstatuodami, kad lietuviškoji spauda yra ne tik mūsų komunikacijos priemonė, bet ir svarbi lituanistinio švietimo pagalbininkė, kviečiame mokytojus, mokinius, tėvus ir visą plačiąją visuomenę visais būdais ją išlaikyti ir skaityti, atkeipiant dėmesį ir į lietuviškojo ugdymo leidinį "Švietimo gaires".

Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse, Ir šviesa ir tiesa mūsų žingsnius telydi.

Rezoliucijų komisija

MACHINE REPAIRMAN

Must be skilled in light to medium machine repair and have knowledge of maintenance equipment. Liberal fringes.

STANDARD PRODUCTS CO.

2130 WEST 110TH ST.
CLEVELAND, OHIO 44102
An Equal Opportunity Employer (29-32)

WANTED EXPERIENCED DRYWALL HANGERS

Needed to work in Denver, Colo. Piece work from \$2.00 to \$3.00 per 4x12 sheet. Hourly wages from \$7.50 hour up. Group insurance for employees.

APPLY CALL OR WRITE TO:

UNITED DRYWALL & PAINTING INC.

5300 NO. BROADWAY
DENVER, COLORADO 80216
303-573-5105 (25-34)

SEAMSTRESS FOR UPHOLSTERY DEPARTMENT

Must have prior experience with Upholstery Sewing. Permanent position. Free Parking Facilities. Good starting salary with full benefit package including profit sharing.

Call Mr. Wright, 313-883-4410

SILVER'S, INC.

341 Victor
Highland Park, Mich. 48203 (26-32)

Engineer

MECHANICAL ENGINEERS HVAC, PIPING, PLUMBING

One of the South's leading engineering firms is seeking Mechanical Engineers with minimum 3 years experience in the design of HVAC, piping or plumbing of large industrial facilities. Applicants should be a graduate engineer preferably a P.E. We offer relocation and excellent salary, send resume to:

MASON & HANGER SILAS MASON CO., INC.

1500 W. Main Street
Lexington, Ky. 40505

An Equal Opportunity Employer

(31-33)

■ Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

• **Dr. Juozas Leseckas**, Korp! Neo-Lithuania filisteris, liepos 23 d. staiga nuo širdies smūgio miręs, buvo stiprus ramstis tautinės srovės ir dosnus Dirvos rėmėjas.

LIETUVIŲ FONDAS JUDA

Nežiūrint vasaros atostogų meto, Lietuvių Fondo valdyba š. m. rugpiūčio 3 d., savoje būstinėje, aptarė bėgamuosius reikalus ir pasitikrino finansinį stovį. Posėdyje dalyvavo Tarybos pirm. dr. G. Balukas, o vadovavo valdybos pirm. dr. A. Razma.

Sekretorius-iždininkas K. Barzdukas pranešė, kad š. m. liepos 31 d. L. Fondo įnašai pasiekė 1,475,535 dol. sumą, kurią suaukojo 4463 nariai. Per šių metų 7 mėn. gauta 43,934 dol. aukų, kurių tarpe yra ir pulk. A. Rėklaičio testamentinis palikimas 9,242 dol. Per tą patį laiką turėta 42,116 dol. pajamų ir 11,731 dol. išlaidų. Pelną skirstymo komisijai pervesta 30,000 dol.

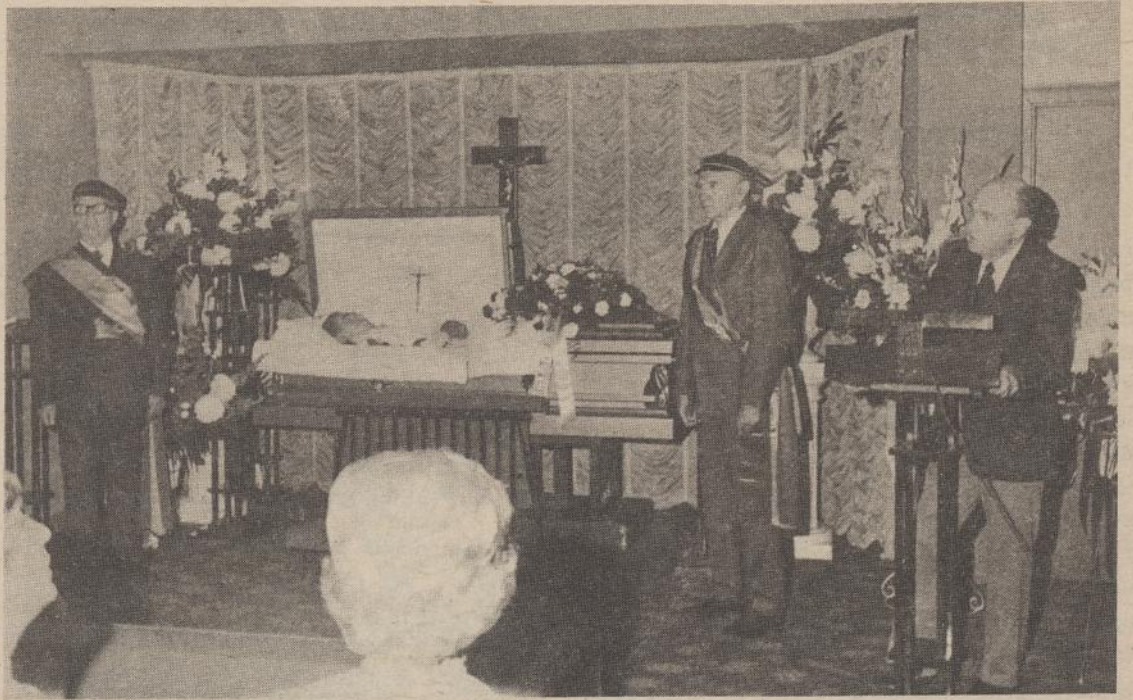
Kontrolierius P. Želvys

painformavo apie pinigų investavimą. Didžioji įnašų dalis yra investuota korporacijų bonuose ir pastoviose akcijose, duodančiose tvirtą pelną. Vis dėlto, dar visas trečdalis kapitalo tebėra iš anksčiau investuotas į spekuliatyvinės akcijas, kurių nešamas pelnas nėra pakankamas, o jų rinkos vertė žemesnė už investavimo sumą. Gerėjanti vertybinių popierių rinka, duoda vilčių, be didesnių nuostolių, atsiųskratyti spekuliatyvinėmis akcijomis. Šis procesas nėra toks paprastas ir Fondo vadovybė labai atydziai seka akcijų rinką ir visas galimybes.

Investavimų komisijos narys Stasys Baras informavo apie dolerio vertės mažėjimą ir galimybes apsaugoti L. Fondo kapitalą nuo infliacijos. Investavimas į nejudomą nuosavybę yra galimas, bet jis neneša kasmetinio pelno, reikalingo paremti lietuvišką švietimą, kultūrinius ir jaunimo poreikius. Nors doleris yra gerokai apdilis, bet be jo dar negalima gyventi.

Tarybos pirm. dr. G. Balukas pasidžiaugė gražiai pavykusiomis Pasaulio Lietuvių Dienomis, ypač gausiu ir pozityviu PLB seimu. Valdybos pirm. dr. A. Razmos įteiktus medalius PLB buv. valdybos nariams ir rengimo komiteto pirmininkams nutarta laikyti Lietuvių Fondo dovana.

Vajų ir renginių komisijos pirm. Marija Rėmienė

Liepos 27 d. Chicagoje Evans laidotuvių koplyčioje Korp! Neo-Lithuania atsisveikino su filisteriu dr. Juozu Lesecku. Atsisveikinimą pravedė Antanas Juodvalkis. Nuotraukoje prie pulko Vytautas Žukauskas atsisveikina kempeniečių, 9-tos kariūnų laidos ir Vienoje studijavusių V. A. Račkausko nuotr.

pranešė, kad jau yra pasiruota kasmetiniam vajuos užbaigtuvių pokyliui, kuris įvyks naujame, ištaigingame MARRIOT viešbutyje, 549 N. Michigan Avenue, 7-tam aukšte. Nauji nariai, įnešę į L. Fondą bent 100 dol. ir jau esantieji — papildę savo turimus įnašus, gaus vieną bilietą nemokamai. Programa numatoma trumpa ir įspūdinga, gali būti ir staigmenų. Šokiams gros Vyto Beleškos orkestras. Bilietai gaunami L. Fondo būstinėje (2422 W. Marquette Rd.) ir Gift International — Vaznelių dovanų krautuvėje (2501 W. 71st St.), o taip pat ir pas visus valdybos narius. Visi lietuviai kviečiami remti L. Fondą, didinant turimus įnašus ar naujai įstojant ir dalyvaujant pokilyje.

PLB VALDYBA PERĖMĖ PAREIGAS

Š. m. rugpiūčio 6 d. Jaunimo Centro kavinėje, dalyvaujant didokam būriui lietuvių, buvusioji PLB valdyba, vadovauta Br. Nainio, savo pareigas perdavė naujai išrinktai valdybai, vadovaujamai V. Kamanto.

LITUANISTIKOS SEMINARAS

PLJ S-gos Ryšių centras kas metai (pradėjo 1974 m.) suruošia lituanistinius 2-jų savaičių kursus. Kursuose gali dalyvauti pakankamai moką lietuvių kalbą žodžiu ir raštu, baigę aukštesniąsias mokyklas ar studentai ir vyr. amžiaus jaunuoliai-ės.

Šiais metais kursai vyks ta "Loyola of the Lakes" prie Akron, Ohio. Prasidėjo š. m. rugpiūčio 6 d. ir tęsis 2 savaites.

Dalyvauja 38 klausytojai ir 8 lektoriai. Klausytojai ir lektoriai kalbasi tik lietuviškai ir per tas dvi savaites savanoriškai nenaudoja kitos kalbos.

Kursuose dėstoma lituanistika nėra sužalota jokia propaganda ar faktų iškraipymu. Nors Vilniaus uni-

versitete ruošiami kursai tęsiasi 6 savaites, bet grynų lituanistikos yra tik trečdalis, atseit tiek, kiek ir lituanistikos seminare. Tad ar ne geriau naudotis grynų lituanistikos seminaru, o ne propaganda persunktais Vilniaus kursais, kur ypač žiauriai žalojamas nepriklausomos Lietuvos gyvimo laikotarpis.

KORP! NEO-LITHUANIA IŠVYKA

Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba š. m. rugsėjo 2-4 dienomis (Darbo dienos savaitgalyje), Tabor Farmoje (Adamkų vasarvietėje), Sodus, Mich., ruošia dviejų dienų išvyką.

Visi korporantai kviečiami tomis dienomis susirinkti Tabor Farmoje ir kolegiškai pabendrauti. Be visų gamtos ir aplinkos teikiamų malonumų, numatoma

trumpa kultūrinė programa ir korporantiški pobūviai. Prašome korporantus dalyvauti šeimomis su jaunuojų atžalynu.

Paskaitas jau sutiko skaityti prof. A. Augustinavičienė ir dr. L. Kriaučeliūnas, o simpoziumą organizuoja J. Jurkūnas.

Registruotis iš anksto iki VIII. 23 d. pas Vidą Jonušienę telef. (312) 823-3607 ar Vaclovą Mažeiką — 312-823-3607.

Wanted Journeymen
or

1st Class Skilled
MACHINISTS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.

DAYS — PERMANENT — OVERTIME — AND FRINGE BENEFITS.

STANSPEC CORP.
13600 Deise Ave.

(Near Shoreway & E. 140th St.)
Cleveland, Ohio 44110

(29-37)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

ENGINEER
**INDUSTRIAL
ENGINEER**

We are a dynamic and growing automotive parts manufacturer and remanufacturer (Major OEM components supplier) ideally located in a small, central Michigan community with excellent schools and pleasant urban and rural living within minutes of our plant.

We are currently in need of an individual experienced in manufacturing methods, plant layout and production standards. I.E. educational background with at least 3-5 years experience preferred, a degree required.

We are small enough to provide a high degree of individual recognition but large enough to offer a competitive compensation and benefits program.

**Please Call Or Send Your
Resume, In Confidence, To:**

W. G. Potter

Alma Products Co.
2000 Michigan Ave.
Alma, Michigan 48801
(517) 463-1151

An Equal Opportunity Employer

MAINTENANCE MEN

Experienced Mechanics for repair and maintenance work on heavy duty processing equipment. Preferably steel mill equipment. Extensive electrical and hydraulic background required. Employee must furnish own hand tools and proof of previous experience and/or training. Excellent pay scale, fringe benefits, and incentive earnings opportunity. Please forward resume to:

WHITTAKER STRIP DIVISION

20001 Sherwood Ave., Detroit, Mich. 48234

C/O George Mendians

313-893-5000, Ext. 235

(29-32)

(2)

ANDRIUS MIRONAS

KALIFORNIJOS IDOMYBĖS

Pajūryje ir į šiaurę nuo San Diego ir La Jolla miestų žydi mažų miestų eilė - arklių lenktynių vasaromis pramoginis elegantiškas kurortas Del Mar, augantieji Solana Beach ir Cardiff by the Sea, gėlių centrai Encinitas ir Leucadia Prie Camp Pendleton karinio rajono pietinės ribos prisiglaudę trys miestai - Oceanside, su San Luis Rey de Francia misija ir žvejų prieplauka bei tiltu; Carlsbad miestas, pavadintas pagal garsų čekų kurortą dėl mineralinių šaltinių panašumo, yra vasaros atostogininkų vieta ir komercinis gėlių auginimo centras, su dviem buvusiomis vandenyno užuolankomis (laguna), dabar užtventom greitkelio pylimo, bei paukščių saugone vienoje jų; ir iš kelių dvarų išsivystęs Vistos miestas, kuriame apsigyveno keli kaimo buiti mėgstą lietuviai, įsitaisę naminių paukščių ir gyvulių. Visi trys vadinami dažnai Tri-City vardu. Šalia jų prisiglaudęs mažesnis San Marcos turi naująją dalį Lake San Marcos su dirbtiniu kalnų ežeru.

Į rytus nuo Pendletono karinio rajono yra Fallbrook miestelis, o toliau į krašto gilumą ir į rytus nepaprastu tempu plečiasi didelis Escondido miestas (virš 50,000 gyv.), bandą konkuruoti savo industrija su apskrities sostine. Tarp kalnų užsišlėpęs visai naujas San Diego miesto ribose išaugęs, Rancho Bernardo, o nuo jo į vakarus aukštumoje išsidėstęs Rancho Santa Fe, kurie savo naujomis namų statybomis ir brangumu konkuruoja su San Diego rinktinėmis apylinkėms.

Visoje San Diego apskrityje išsišėlė keliolika mažų indėnų rezervatų - Manzanita, La Posta, Capitán Grande, Mesa Grande, Santa Ysabel, Los Coyotes, Pala, La Jolla, Barona, Cuyapaipe ir Rincon. Daugumas jų aukštuose kalnuose. Aukščiausioji vietinių kalnų viršūnė yra High Point, prie Palomar observatorijos, turinti 6,140 pėdų aukštį. Aukščiausioji San Diego apskrities viršūnė yra Cyamaca Peak, 6,512 pėdų, Cuyamaca Rancho State Park ribose. Nepaisant kalnuotumo, San Diego apskrityje yra nemaža ežerų, daugelis jų yra kartu ir vandens rezervuarai, nes viena Kaifornijos bėdų yra vandens trūkumas. centrinėje apskrities dalyje esantieji kalnynai slepia taip pat nemažą gražių ir įdomių vietelių.

Pavažiavus 395 plentu kelias mylias į šiaurę nuo Escondido miesto, pasiekiamas Lawrence Welk golfo laukai ir naujokynas. Lawrence Welk yra visiems amerikiečiams žinomas šokių orkestro vadovas, kone vienintelis likęs iš 1940-50 metų džazo laikotarpio ir kas šeštadienį pasirodęs televizijoje su savo ansambliu.

Pačiame šiaurės vakariniame Camp Pendleton karinio rajono pakraštyje esąs San Onofre miestelis šiuo metu yra dėmesio centre, nes čia vyksta branduolinės jėgainės statyba, kurią boikotuoja tam tikros Amerikos piliečių grupės, priešingos atomo pritaikymui visuomenės reikalam. Visu pajūriu, taigi, ir pro San Onofre, praėina geležinkelio linija, pasiekianti Los Angeles metropolį.

ISPANŲ KALBOS ĮTAKA

Pažymėtina, kad San Diego mieste ir apskrityje naujųjų gyvenviečių statytojai ir miestų-mieste lių tėvai labai mėgsta gatves ir vietas vadinti naujais, bet ispaniškais vardais. Tarytum jiems stigutų anglišku arba bent tarptautiniu vardu ... Ištiesi nauji rajonai pavadinami anglosaksams sunkiai ištariamais vardais ir jie juos vis tiek perdirba į lengviau tariamus

iškreipimus. Ispanų kalbos įtaka ypač šioje apskrityje yra labai didelė. Gal dėl to, kad kasdien iš Meksikos nelegaliai atvyksta gyventi šimtai meksikiečių ir jiems taikoma lengvesnė aplinka?

Iš senovės daugelis Kalifornijos miestų pavadinti šventųjų vardais. Ypatingai pajūryje galima užtikti visą litaniją ispanų rašyba sužymėtų pavadinimų. Šventųjų vardais pakrikštytų vietovių sritis tiesiasi nuo San Diego miesto pietuose ligi Sonoma apskrities, šiauriau San Francisco. Be stambiųjų su priesaga San miesų (Francisco, Diego), Kalifornijoje yra dar švento Morkaus, Liudviko, Anupro, Klemento, Bernardo, Hiacinto, Fernando, Gabrieliaus, Mykolo, Antano, Simono, Luko, Gregorijaus, Ardo, Karolio, Pilypo, Martyno, Juozapo, Joakimo, Benito, Paskalio, Leandro, Lorenzo, Brunono, Rafaelio, Bonaventuros, Elijaus, Jeronimo, Anzelmo, įvairių Jonų ir šventojo Kryžiaus miestai kalnai ežerai, upės, slėniai ir kt. Moterų šventųjų vardus turi Izaabelės, Onos, Kotrynos, Monikos, Barboros, Suzanos, Paulos, Margaritos, Agnės, Marijos, Lucijos, Klaros, Rožės ir Elenos vietovės.

Grijtant prie misijų grandinės, verta paminėti visas 21, skaičiuojant nuo pat pirmosios ir einant iš pietų į šiaurę. Skliaustuose atžymėta kiekvienos misijos įsteigimo metai: 1. San Diego de Alcalá (1769), 2. San Luis Rey de Francia (1798), 3. San Juan Capistrano (1776), 4. San Gabriel Arcangel (1771), 5. San Fernando Rey de Espana (1797), 6. San Buonaventura (1782), 7. Santa Barbara (1786), 8. Santa Ines (1804), 9. La Purisima Concepcion (1787), 10. San Luis Obispo de Tolosa (1772), 11. San Miguel Arcangel (1797), 12. San Antonio de Padua (1771), 13. Nuestra Senora de la Soledad (1791), 14. San Carlos Borromeo de Carmelo (1770), 15. San Juan Bautista (1797), 16. Santa Cruz (1791), 17. Santa Clara de Asis (1777), 18. San Jose de Guadalupe (1797), 19. San Francisco de Asis (Dolores) (1776), 20. San Rafael Arcangel (1817), 21. San Francisco de Solano (1823).

SAN LUIS MISIJA

Pajūrio mieste Oceanside (apie 45,000 gyv.) ribose, už žemesniųjų pakrantės kalnų, randamas ant rasis San Diego apskrities vienuolynas, statytas jau FerminFrancisco Lauseno, taigi, iš eilės aštuonioliktasis, nes statytas 1798 metais. Šis vienuolynas buvo vadinamas 'misijų karalium', nes jau 1830 metais jis visoje misijų grandinėje buvo gausiausiai gyvenamas.

Kadaise San Luis Rey de Francia (šv. Liudviko iš Prancūzijos) misija turėjo alyvų ir apelsinų sodus, vynuogynus, apie 27,000 galvijų ir 26,000 avių. Tačiau Meksikos vyriausybė labai spaudė vienuolius ir reikalavo, kad jie išsikelėtų. Sąryšy su tuo misija 1846 m. buvo ištuštėjusi, žemė parduota gubernatoriaus giminėms ir pastatai apleisti. Prezidento Linkolno laikais misijai buvo grąžinta 65 akrai žemės, bet praėjo daugiau kaip 25 metai, kol misija vėl buvo atstatyta.

Dabar vienuolyno atstatytoje dalyje gyven tik keli pranciškonai, o San Luis Rey bažnyčia aptarnauja Oceanside-Vistos-Fallbrook miestų katalikus. Misija keliautojų mėgiama lankyti, todėl vienuoliai įsteigė ir suvenyrų krautuvę ir vedžioja ekskursijas, parodydami anų laikų vienuolių patalpas, virtuvę ir sodą su pirmuoju pipirmėdžiu Kalifornijoje, kuris išaugo į milžiniško liemens šakotą medį.

Taip pat įdomus kaktusynas, tik jis visiškai netvarkomas ir apleistas, kadangi prie kelio ir toliau nuo misijos pastatų.

Iš San Luis Rey misijos netoli Vista, San Marcos, Escondido, Wild Animal Park ir Palomar observatorija, o į vakarus Ramiojo vandenyno pajūris. Už San Diego apskrities ribų, Riverside apskrityje, yra Temecula miestelis, su gar siu vynuogynu. Toliau važiuojant 15 ir 74 plentais Riverside apskrityje, pro Hemet, pasiekiamas garsusis Palm Springs, įmanoma pamatyti dykynių, kalnų, miškų, ežerų ir miestelių kaitaliojimąsi. Palm Springs poilsio miestas vasara per karštas, užtat žiemos mėnesiais maloni šilima sutraukia ne mažą miestelėnų iš didmiesčio.

GILIAU Į KRAŠTĄ

Kadangi jau nususukta nuo pajūrio kelio, tai ta proga verta aplankyti labai įdomų Tautinį Paminklą - Joshua Tree National Monument. Į šią vietą patekti galima iš kelių kryptų. Keliaujant iš Palm Springs per Indio (datulių centras) 10-ju greitkeliais, įvažiuojama iš pietų, kylant aukštyn. Įdomios uolų formacijos su vietomis tarp jų pernaktoti treileriuose arba palapinėse masina jaunos ir senos. Ši akmenimis ir uolomis nusėta aukštuma kadaise buvo arkliaivių slapstymosi vieta, o mažame Hidden Valley jie vykusiai paslėpė vogtus arklius. Įdomi yra cap rock - uola su besilaikančiu akmeniu viršūnėje, tarytum būtų su kepure. Puikiausias vaizdas atsidedgia nuo 5347 pėdų aukščio kalno į Salton Sea ir apylinkes.

Salton Sea (ežeras) yra tarp Anza Borrego dykumos parko vakaruose ir Chocolate kalnų rytuose. Ežero vandens paviršius yra 235 pėdas žemiau jūros lygio, vanduo sūrus. Tai įrodo, kad visas slėnis gilioje senovėje buvo jūros dalis. Ežeras yra jau gretimose Imperial apskrityje. Pati žemiausia Kalifornijoje ir visoje Amerikoje vieta yra Bad Water, Mirties slėnyje, netoli Nevados sienos. Bet apie šį slėnį vėliau.

Esant San Bernardino kalnų kaimynystėje ir Riverside apskrityje, nepraleistina proga apsilankyti įdomiose ir žinomose vietose. Palm Springs miestas jau prilygsta elegantiškiems kurortams Euro poje ar Pietų Amerikoje. Šiaurinė Colorado dykumos dalis San Jacinto viršūnės slaituose priglaudusi Aqua Caliente indėnų rezervatą ir šalia jo išsivysčiusį Palm Springs miestą. Didelį šešėlių metanti San Jacinto viršūnė (10,786 pėdos) yra viena gražiausių vietelių Kalifornijoje, su mineraliniais šaltiniais mieste, paverstais komerciniu pasipelnymu jau palyginus senai. Palm Springs golfo turnyrai žinomi visiems pasaulio golfinkams profesionalams.

Mieste ir apie miestą yra Palm Springs dykumos muziejus, su mineralų, auglų, vabzdžių ir gyvulių pavyzdžiais iš aplinkinių dykumų, o taip pat vietos indėnų senovinis ir šių dienų tautodailės menas duoda progos pažinti indėnų kultūrą. Yra dykumos augalų botanikos sodas su medžiais, augalais, paukščiais ir laukiniais žvėrimis. Indėnų rezervato ribose yra Andreas Canyon, su įdomiomis uolų formacijomis ir indėnų seniau naudotomis olomis ir urvais.

WANTED JOURNEYMEN
or 1ST CLASS SKILLED
AUTOMATIC SCREW MACHINE
MEN

Experienced on Davenport & Conemats. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Day & night shift available. Good working conditions & fringe benefits.
RENSCHER SCREW PRODUCTS
6307 E. 18 Mile Rd.
Sterling Heights, Mich. 48078
(28-37)

Liepos 29 d. Los Angeles mieste susituokė Australijos lietuvius R. Gulbinas su losangeliete L. Žaliūnaite. Jaunieji nuolatiniam apsigyvenimui išvyko į Australiją. L. Kanto nuotr.

LOS ANGELES

ENCIKLOPEDIJŲ LEIDĖJAS ANGELŲ MIESTE

Dviejų enciklopedijų (lietuvių ir anglų kalbomis) leidėjas Juozas Kapočius, išvažinėjęs skersai ir išilgai Ameriką, Kanadą ir lankešis kituose kraštuose, trumpam stabtelėjo ir Los Angeles mieste, kur liepos 30 vietos veikėjai Tautinių Namų salėje suruošė jam labai jaukias sutiktuves: čia susitelkęs didokas įvairių sričių kultūrininkų būrys išvydo patį enciklopedijų leidėją.

Feliksas Masaitis, taręs įžanginį žodį, apibūdino šio 36 tomų veikalo, o taip pat ir dabar leidžiamos anglų kalba enciklopedijos kultūrinę reikšmę tautai ir įvertinęs jų leidėją Juozą Kapočių, pakvietė jį patį išsamiau pasisakyti šių veikalo gimimo temomis.

Kalbėtojas ilgai ir įdomiai, su jam įprastu atsargumu, atskleidinėjo faktus ir kai kurias paslaptis, nušėlusias šio didelio veikalo pasirodymą.

Pradžioje spaustuvininko amatas jam nepatikęs: nekoks dažų bei metalinių dulkių kvapas jį veikė atstumiančiai, bet susiklosčiusių aplinkybių dėka, neatlaidus likimas jį pripratęs net neįmanoma išvardinti. būusiai nemėgo, bet vėliau net pamilo. Praradęs tėvynę ir spaustuvę, ir atsiradęs Amerikoje, dažnai užsukdavęs į artimiausią spaustuvę vien todėl, kad galėtų bent keletą minučių pakvėpuoti tos spaustuvės oru. Taip "grios paukštis į girią žiūrėjo", kol pagaliau įsigijo nuosavą spaustuvę, nors ir mažesnę už Lietuvoje turėtą.

Panašiai, patetiškai LE leidėjas kalbėjo pora gerų

valandų, o klausytojai smalsiai gaudė jo gyvas mintis, jokiose knygose nė laikraščiuose nerandamas.

Lietuvių Tautinės S-gos pirmininkas inž. Antanas Mažeiga savo, s-gos ir visų dalyvių vardu išreiškė padėką ir linkėjimus LE leidėjui, o pastarasis, atsidėkodamas už padėką ir linkėjimus, priminė, kad jis jaučias žymiai sunkesnę pareigą: tai padėkoti ir tiems 12,000 LE bendradarbių, daug redaktorių, rėmėjų ir prenumeratorių, kurių čia Dėl tokių pat priežasčių neįmanoma skaitytojams pateikti viso LE leidėjo kalbos turinio. Kurie tą kalbą girdėjo, sužinojo daug įdomių dalykų, neatvykusieji šios prarastos progos gailisi.

(ta)

SAMPLE MAKERS

Permanent opening for Sample Maker. Applicant must be experienced in all phases of sample making for ladies better ready to wear. Convenient location—many benefits including paid hospitalization, holidays & vacation. Call MARGE KANE, 214-630-8511.

APPLAUSE, INC.

1130 INWOOD RD.
DALLAS, TEXAS
Equal Opportunity Employer (27-33)

OPPORTUNITY FOR INJECTION MOLDING FOREMAN Mechanical aptitude a must. This is a working foreman position. Steady job. Excellent pay. Profit sharing. Health and accident, life, dental insurance paid. Paid vacation. Apply in person or phone 517-849-9911. MARK I MOLDED PLASTICS 164 E. Chicago Rd. Jonesville, Mich. 49250 An Equal Opportunity Employer M/F (27-33)

MACHINE BUILDERS FIXTURE BUILDERS HEAD BUILDERS

AND TOOL MAKERS

SPECIAL MACHINES
EXPERIENCE REQUIRED
OVERTIME — BLUE CROSS
VACATION — HOLIDAYS

H. R. KRUEGER

MACHINE TOOL
31506 Grand River
Farmington, Mich. 48024
313-477-8400

(29-35)

MENO IR LIETUVIŠKŲ GĖRYBIŲ DISTRIBUCIJOS CENTRAS

BALTIC ENTERPRISES yra nauja lietuvių organizacija, užsimojusi išvystyti įvairiausių lietuviško motyvų gamybą ir prekybą visos šiaurės Amerikos ir net kitų laisvojo pasaulio kraštų mastu. Jos tikslas — sutelkti kaip galima daugiau lietuvių menininkų, dirbėjų, leidėjų ir aplamai lietuvių medžiaginės kultūros kūrėjų į vieną distribucijos sistemą — tam, kad skatinus juos kurti dar daugiau ir kad jų darbo vaisių — lietuviškų gėrybių — masiniu platinimu kėlus lietuviškąjį sąmoningumą.

Mes renkame, sako Baltic Enterprises vienas organizatorių Gintaras Karosas, visokiausių lietuviškų dirbinių (gintaro papuošalų, ženklelių, audinių, drožinių, instrumentų, lipdžių, marškinėlių, vėliavų, medalių, sveikinimo kortelių ir t.t.) gamintojus, taipgi magnetofono juostelių, plokštelių, anglišių knygų apie Lietuvą ir kt. leidėjus į vieną būrį. O iš to mūsų centro jų įvairiomis gėrybėmis aprūpinsime urmu lietuviškas krautuves ir ypač pavienius išėivijos lietuvius masinio katalogo būdu.

Mes nesiekiame su niekuo konkuruoti. Priešingai, mes norime esančioms lietuvių prekyboms padėti, jas aprūpinant gausesnėmis bei įvairesnėmis gėrybėmis; norime dirbėjams, leidėjams ir kitiems gamintojams atverti dar iki šiol jų nepasiektą rinką; o po visą šiaurės Ameriką ir kitus kraštus pasklidusioms lietuvių masėms trokštame sudaryti patogią galimybę per mūsų centrą prieinamai tomis gėrybėmis pasinaudoti.

Pagrindinis mūsų veiklos įrankis — didelis, mažiausiai 52 psl. spalvotas liukusinis katalogas, kurio paskleisime daugiau kaip 25,000 egzempliorių. Jis pasirodys rudenį, nes tebelaukiame prekių iš dar daugelio atsiliepti nespėjusių gamintojų. (Jeigu būtume apsiriboję tik prekėmis, kuriame mes patys gaminame, tai katalogą — žinoma, daug siauresnį — būtume jau seniai paruošę).

Vien išspausdinti tą mūsų planuojamą spalvotą katalogą kainuos tarp 20 ir 25

tūkstančių dol., todėl mums yra labai reikalinga lietuvių visuomenės parama. Pirmiausiai, kviečiame katalogą iš anksto užsisakyti, prisiunčiant 2 dol. JAV ir Kanadoj (3 dol. kitur) išlaidoms padengti. Kadangi katalogą leisime tik vieną kartą, jį papildydami laikas nuo laiko priedeliais (o nebe naujomis katalogo laidomis), tai užsisakydami jį iš anksto, užsitikrinsite, kad egzempliorių gausite.

Pabrėžtina, kad tokio užmojo — visų lietuvišką interesą atitinkančių prekių gamybos bei distribucijos centro visos išėivijos mastu — dar niekas prieš mus nėra bandęs įgyvendinti. Todėl mums labai reikia tautiečių pritarimo bei paramos. Jeigu kas dirba lietuviško stiliaus gaminį, ir mūsų organizacija dar nėra su juo susitarusi, prašome skubiai atsiliepti, kad galėtume įtraukti į katalogą.

BALTIC ENTERPRISES bendrovė šiuo metu sudaro keturi jauni Bostono vyrai — Mykolas Drunga, Gintaras Karosas, Norbertas Lingertaitis ir Rymas Manomaitis. Patys būdami lietuviškų plokštelių, rankdarbių, knygų entuziastai, manome, kad ir kitiems tautiečiams lietuviškos gėrybės kelia bei gaivina tautinį sąmoningumą. Mes sudarome pirmąją išėivioj progą tomis gėrybėmis patogiai masiniu būdu pasidalinti — ir dėl to drįstame prašyti mūsų brolių bei sesių pasparties.

Rašyti šiuo adresu: Baltic Enterprises, P. O. Box 8241, Boston, Mass. 02114. tel. (617) 268-8376.

Wanted 1st Class Skilled

**MACHINIST
TOOL & DIE
MAKERS**

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.

Are you tired of the hum drum of ordinary shop work? If so, come see us about an extraordinary position in Oklahoma's most modern tool & die shop.

Opportunities abound for qualified individuals to work in air conditioned and congenial atmosphere. Make a move today!

CONTINENTAL PLASTIC

3421 N. Lincoln
Oklahoma City, Oklahoma 73105
405-528-3011 ext. 37

(32-34)

Lietuvių grožio salonas
**SILVER SHEAR — Hair
Fashion, 687 East 185 St.,
Cleveland, Ohio 44119, tel.:
486-1240.**

RAMOVĖNŲ GEGUŽINĖ

L.K.V. S-gos "Ramovė" Clevelando skyriaus valdyba, kaip ir kiekvienais metais rengia žurnalui "Karys" paremti gegužinę. Gegužinė įvyks 1978 m. rugpiūčio 20 d., 12 val. Lietuvių Namuose, apatinėje salėje.

Gegužinės metu bus galima gauti šiltus pietus, veiks baras ir bus gausi loterija.

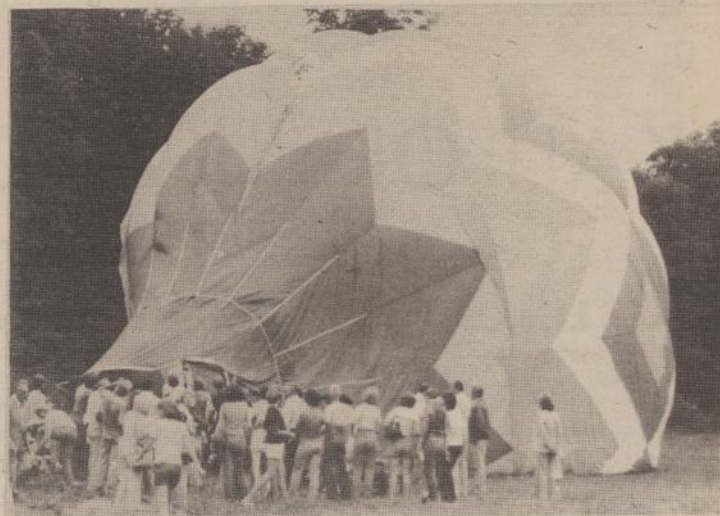
Valdyba visus maloniai kviečia gegužinėje dalyvauti.

HOUSE FOR SALE

Our Lady of Perpetual Help, 3 bedroom colonial, north off Blvd. modern Kitchen and bath. 2 car garage, in 40's.

Manak Realty
486-9083

(31-32)

Clevelandietis A. Benas, iki šiam laikui buvęs aistringas slidinėtojas, susidomėjo nauju sportu — balionu skraidymu. Per Lietuvių Klubą gegužinę jis pademonstravo savo balioną, pripusdamas karštu oru ir į orą iškeldamas kai kuriuos gegužinės svečius.

V. Bacevičiaus nuotr.

Engineer

PROJEC ENGINEER

One of the South's leading consulting engineering firms seeking Chem. or Mech. Engrs. with 5-10 yrs. experience in design of industrial facilities as the project engineer on a multi-million dollar energy systems project. Duties include liaison with client interpretation of design criteria changes, scheduling design work, preparing status and cash flow reports, overall coordinating of design facility and procurement of process equipment. Will report to Mgr. of Engr. Registration desirable. Knowledge of mass and energy balance and P & I diagrams mandatory. We offer relocation and excellent salary. Send resume to:

**MASON & HANGER
SILAS MASON CO., INC.**

1500 W. Main Street
Lexington, Ky. 40505

An equal Opportunity Employer

(31-33)

**MOKAME AUKŠČIAUSIA
NUOŠIMTI**

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
18 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuosimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuosimtis (5 1/4%).

**PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS
REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ**

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuosimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

**SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.
MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.**

**Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION**

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
181-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

WOODHAVEN STAMPING PLANT
Has Immediate Openings for Qualified Journeymen

TOOL and DIE WELDERS

APPLY EMPLOYMENT OFFICE

I-75 and West Road, Monday thru Friday

7:30 A.M. thru 4:00 P.M.

WOODHAVEN STAMPING PLANT

Trenton, Michigan 48183

An Equal Opportunity Employer

(31-37)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Jonas Čipkus** — išlaikęs Ohio Valstybinius nekilnojamo turto pardavimo egzaminus pradėjo dirbti savo tėvų Danos ir Stasio Čipkų, vadovaujamoje Čipkus Realty, įstaigoje.

• **Apskritis kontrolierius Vincentas Campanella** pakartotinai praneša, kad rugsėjo 1 baigiasi terminas įteikti pareiškimus dėl šiluminių dujų ar elektros sąskaitų sumažinimo.

Asmenys, kurie yra 65 metų amžiaus ir 1978 metais turės nedaugiau kaip 7420 dolerių pajamų, gali užpildyti pareiškimus ir gauti 25% nuolaidą ant namų šildymo sąskaitų.

Tą pačią nuolaidą gali gauti visi invalidai ir taip pat nuomininkai, jeigu jie patys moka sąskaitas už šildymo dujas.

Pareiškimus galima gauti apskrities administracijos rūmuose 1219 Ontario arba paštu, pareikalavus jų iš apskrities kontrolieriaus Campanello įstaigos telefonu 623-7050.

• **Vladas ir Marcelė Matulioniai**, gyv. Clevelande, birželio 29 d. minėdami 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį, atsiuntė Dirvai paremti auką 5 dol.

Ačiū už auką ir linkime sukaktuvininkams sulaukti deimantinės sukakties.

• **Mečys Janulevičius** mirė Clevelande rugpiūčio 6 d. ir palaidotas 12 d. Sunkiai dirbdamas, jis buvo gerai įsikūręs ir turėjo pasistatęs didelius apartamentinius namus, arti 2 milijonų dolerių vertės.

Lietuviškame gyvenime mažai reiškėsi.

NEPRIKLAUSOMYBĖS KOVŲ II TOMUI IŠLEISTI TALKA

LKVS Ramovė Centro Valdyba kviečia talkon ramovėnus, šaulius ir visus lietuvius pagelbėti išleisti svarbų ir didelį istorinį veikalą, paruoštą istoriko dr. A. Rukšos apie Lietuvos ir Lenkijos santykių istorinę raidą, apie konfliktus ir kovas su lenkais ginant Lietuvos laisvę.

Lig šiol į šį kvietimą atsiliėpė Ramovės penki sky-

Š. m. rugpiūčio 5 d., Dievos Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos bažnyčioje kun. Gediminas Kijauskas, S. J. sutuokė Gintautą Taorą ir Juliją Ignatavičiūtę. Abu jaunieji yra veiklūs skautai, geri vadovai. Gintautas vadovavo Clevelando Pilėnų tuntui, o Julija nuo pat mažens ėjo įvairias pareigas Neringos skaučių tunte. Abu jaunieji baigė aukštuosius mokslus. Gintautas ruošiasi magistro laipsniui, o Julija yra gailestingoji sesuo. Šiuo metu jaunieji išvyko gyventi į St. Louis. Ateinančių metų pradžioje grįš į Clevelandą nuolatiniam apsigyvenimui. Nuotraukoje jaunieji Gintautas ir Julija išėjus iš bažnyčios tarp pamergių ir pabrolių.

J. Garlos nuotr.

riai ir 57 asmens.

Garbės leidėjais tapo įnešę \$1015.00 — A. Repšys, Chicago, Ill., \$400.00 — LKVS Ramovė Clevelando skyrius; po \$200.00 — A. Jonaitis, E. Gausys, Pr. Karalius ir V. Šenbergas — visi Clevelande, Ohio.

Mecenatais: \$114.00 — LKVS Ramovė Adelaidės sk., po \$100.00 — LKVS Ramovė Hamiltono sk., Hartfordo sk., Montrealio sk., Jonas Balbatas, J. Malskis, B. Paulionis ir dr. V. Stankus — visi Clevelande, Ohio.

Garbės prenumeratorių su \$25-\$50 įnašais yra 42.

Laukiama išijungiant į talką visi LKVS Ramovė skyriai, LŠST padaliniai ir visi kiti šios talkos svarbą suprantieji lietuviai.

Pinigus ar pasižadėjimus su sąrašais siųsti Centro Valdybos pirmininko adresu: Ant. Jonaitis, 1223 E. 175 St., Cleveland, Ohio 44119.

Skubiai norima parduoti 3 akrai žemės prie privataus ežero — į rytus nuo Chardon, Ohio. Labai prieinama kaina.

Čipkus Realty
943-0910

(32-34)

• **Patria prekybos namuose** 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

ATITAIŠYMAS

Š. m. birželio mėn. 18 d. švenčiant D.M.N.P. parapijos klebono kun. Gedimino Kijausko, S. J. kunigystės sukaktį išleistame ta proga leidinėlyje Clevelando Liet. Krikščionių Demokratų sveikinimas turėjo būti toks:

"Sveikinamė kleboną kun. Gediminą Kijauską, S. J. 18 m. kunigystės sukakties proga, linkėdami ir toliau sėkmingai dirbuotis lietuviškoje pastoracijoje".

Labai atsiprašome.

Minėjimo Komitetas

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS, kurie netolimoje ateityje planuoja parduoti.

Mes turime kvalifikuotų pirkėjų sąrašą, kurie yra pasiruošę mokėti šių dienų kainas. Jeigu norite sužinoti kiek jūsų namas yra vertas šiuometinėje rinkoje — prašome kreiptis tiesiogiai pas Daną Čipkienę. Šią

informaciją gausite veltui be jokių įsipareigojimų. Dabar pats geriausias laikas parduoti — namų kainos pačioje aukštumoje. Pasietaurkite ir įsitikinsite.

Mes priklausome prie dviejų didžiausių "Multiple Listing Services" ir parduvinėjame namus, ūkius bei komercinius pastatus visame Clevelande ir apylinkėse. Atsiminkite, mes galime parduoti bet kokį namą, kuris tik randasi pardavimo rinkoje, kreipkitės pas savus...

CIPKUS REALTY
943-0910

31715 Vine Street
Willowick, Ohio 44094

• **APDRAUDOS reikalais** geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING
Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

Š. m. liepos 28 d. D.M.N.P. bažnyčios klebonas G. Kijauskas, S. J. sutuokė Liuciją Garlaitę ir Jerry Leonardi. Abu jaunieji yra baigę Kent valst. universitetą. Liucija dėstė fizinių auklėjimą Šv. Kryžiaus parapijos mokykloje, o Jerry tęsia studijas Los Angeles, kur jaunieji išvyksta apsigyventi. Liucija yra Dirvos foto bendradarbio Jono ir Stėfos Garlų duktė.

DIRVA

• **Jurgis Kiaunė**, ALT S-gos tarybos narys ir Vilties draugijos šimtininkas, išbuves ligoninėje 4 mėnesius, vėl grįžo į ligoninę. Atnaujindamas prenumeratą, Vilties draugijoje padidino savo įnašą, atsiųsdamas 100 dol.

Ačiū už paramą ir linkime greit pasveikti.

• **Inž. Jonas Jurkūnas** praves simpoziumą su studentais neolituanais Korp! Neo-Lithuania išvykoj rugsėjo 2-4 dienomis Tabor Farmoje, Sodus, Michigan.

• **Vytautas Alantas**, kaip teko patirti, išstojo iš Lietuvos Rašytojų Draugijos, kuriai jis priklausė nuo pat jos įsikūrimo dienos.

PATVIRTINTI SUSITARIMAI SU ALTA

Pirm. Alg. Gečiui ir Alg. Gureckui pristačius, JAV LB Krašto valdyba vienbalsiai ir be pataisų patvirtino š. m. birželio 18 d. Rochesteryje su ALTos atstovais padarytus susitarimus or-

ganizacinių ryšių ir veiklos derinimo klausimais. Taip pat buvo priimti ir vėliau ALTos atstovų dr. J. Valaičio ir dr. L. Kriaučeliūno prisiūsti susitarimo papildymai. Telioka laukti greito ALTos centro valdybos susitarimų patvirtinimo ir džiaugtis, kad į laisvinimo veiklos sritį stengiamasi sugražinti darną ir susiklausymą.

PAMINĖJO VEDYBINĖ SUKAKTĮ

ALT S-gos Detroito Skyriaus daugmetinis pirmininkas, Detroito visuomenininkas, šaulių S-gos Centro Valdybos narys, Nepriklausomoje Lietuvoje buvęs Ukmergės gimnazijos paskutinis direktorius Jonas Švoba ir ponis Joana rugpiūčio 5 d. atšventė vedybinio gyvenimo auksinį jubiliejų savo giminių, vienminčių ir draugų tarpe.

Sukaktuvių pokylį jiems surengė sūnus Rimgaudas ir duktė Milda bei jos šeima pastarosios namuose. Po

gausių vaišių buvo sudėta gražių, sėkmingų, kartu ir užtarnautų, linkėjimų ir skardžiai sudainuota daug senų, taip širdims mielių, dainelių.

Dirva jungia irgi nuoširdžius sveikinimus.

• **Dr. Leonas Kriaučeliūnas** skaitys paskaitą Korp! Neo-Lithuania išvykoje š. m. rugsėjo 2-4 dienomis (Darbo dienos savaitgalyje) Tabor Farm, Sodus, Michigan.

Vykstantieji į išvyką registruojasi iki rugpiūčio 23 d. pas Vidą Jonušienę tel. 312-448-1967 arba pas Vaclovą Mažeiką telef. (312) 823-3607.

Visi korporantai su šeimomis ir draugais kviečiami išvykoje dalyvauti.

NAUJOJE ZELANDIJOJE MIRĖ A. ŠIUIPYS

Albertas Šiuiypys, miręs š. m. birželio 5 d. Dunedin mieste Naujoje Zelandijoje, buvo gimęs Mažeikiuose 1921 m.

Į N. Zelandiją atvyko 1949 m. iš Vokietijos be cento, bet po kelių metų didelėje valstybinėje ligoninėje buvo paskirtas ortopedinio skyriaus vedėju, kur išdirbo iki mirties.

Be to, su žmona Maryte įkūrė ir sėkmingai tvarkė restoraną "Hazelkood" kuris pagarsėjo visoj N. Zelandijoje lietuviškais valgiais ir geru patarnavimu. Nuliūdime liko žmona Marytė ir duktė Janė.

R. Raudonikis

• "Lietuvos Aidų" radijo programa, Chicagoje, vedama Kazės Brazdžionytės, nuo rugpiūčio 21 d. bus transliuojama savaitėje šiomis dienomis: pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. vakaro iki 9:30; penktadieniais 9:30 iki 10 val. vakaro. Šios trys laidos bus iš WOPA radijo stoties 1490 AM banga.

K. Brazdžionytė kviečia visus pasiklausti nuo rugpiūčio 21 d. šių "Lietuvos Aidų" programos laidų.

• **Petras Ažuolas** ilgai laiške Dirvai rašo, kad jis buvęs vienas iš tų trylikos lietuvių, kurie dalyvavo New Yorke pavergtųjų tautų parade ir nešęs Viktoro Petkaus plakatą. Visus juos sukvieta Elena Kulber. Šv. Patricko katedroje mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. dr. V. Jaskevičius, paminėjęs ir kenčiančius lietuvius disidentus.

Parade dalyvavę "trylika" tai daugumoje Amerikoje gimę lietuviai: Wyteniai, Rogers-Valonis, Kulber, Johnson, Jampor, Zedar, Lilija Amerino ir kt.

SIUVAMŲ MASINŲ OPERATORIAI
Prityrę ar norįs išmokti. Aukštas valandinis atlyginimas ir akordinis darbas. Apmokami aštuoniasdešimt ir atostogos, be to, daug visokių papildymų. Malonios darbo sąlygos.
WORK WEAR CORP.
1768 East 25 Street
(South off Payne Ave.)
Cleveland, Ohio
An Equal Opportunity Employer (30-32)

WATERBURY

ŽUVO VEIKLI SKAUTĖ

Š. m. rugpiūčio 7 d., grįžtant namo, susidūrus mašinoms, atrodo neblaivaus vairuotojo, važiuusio ne savo puse, buvo vietoje užmušta Romutė Marija Paliulytė, Kazimiero ir Albinos Paliulių duktė, sulaukusi tik 20 metų, pačioje gražiausioje jaunystėje. Ji čia, Waterburyje, lankė pradžios ir lituanistinę mokyklą, vėliau mokėsi Sacred Heart aukšt. Mokykloje, o šiuo laiku jau trečius metus lankė Connecticuto universiteto farmakologijos fakultetą. Buvo labai veikli skautė ir tautinių šokių Ratelis šokėja. Šių metų pradžioje su kitais Waterburio skautais dalyvavo Pasaulio Lietuvių Skautų stovykloje Australijoje, o šiuo metu ruošėsi dalyvauti II-je Tautinėje Lietuvių Skautų stovykloje Paxton, Mass., vykstančioje rugpiūčio 19-20 dienomis. Deja, nebeteko...

Romutė buvo palaidota rugpiūčio 12 d. Waterburio lietuvių kapinėse. Gedulingas pamaldas, dalyvaujant daugybei žmonių, šv. Juozapo parapijos bažnyčioje atlikė jos dėdė, monsinjoras Kazimieras Dobrovolskis, šv. Kazimiero Kolegijos Romoje rektorius, specialiai atvykęs iš Italijos į šias laido tuves. Prie karsto

budėjo uniformuoti skautai ir skautės bei tautiniais rūbais apsirengę Ratelio šokėjai. Šios tragedijos ištiktiems tėvams ir kitiems artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą! (ab)

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

K. Dūda, Deanville 37.00
I. Baniėnė,
Bloomfield Hills 7.00
M. Itomlenskis, Cleveland 3.00
N. Linkevičiūtė, Chicago 2.00
E. Lembergienė,
Los Angeles 13.00
S. Melsbakas, Cleveland 2.00
V. Apanius, Chesterland 7.00
J. Kas, Ormond Beach .. 2.00
A. Bliūdžius, Southfield 5.00
E. Eitas, Alexandria 10.00
G. Gureckas, Palos
Verdes Estate 37.00
S. Skirmantas,
Santa Monica 3.00
S. Petokas, Chicago 7.00
J. Skelton, Titusville 2.00
J. Bagdanskis,
Lake Geneva 5.00
S. Šurkus, Worcester 2.00
B. Lauce, Cleveland 2.00
O. Mitinas,
Fremont Center 5.00
Dr. A. Martus,
Chesterland 7.00
P. Vileišis, Waterbury .. 10.00
V. Matulionis, Cleveland 5.00
V. Ramonis,
Richmond Hts. 2.00
J. Senkus, Toronto 7.00
I. Grigaliūnas, Euclid 2.00
T. Klova, New York 2.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Naujiems skaitytojams Dirva siuntinėjama iki šių metų galo už 2 dolerius!

Vilties draugijos valdyba, norėdama praplėsti skaitytojų ratą ir supažindinti su Dirva tuos, kurie jos neskaityto, nutarė **NAUJIEMS SKAITYTOJAMS** nuo š. m. liepos 1 d. iki 1979 m. sausio 1 d. siuntinėti Dirvą tik už **DU DOLERIUS**.

Be abejo, Jūs turite pažįstamų kurie iki šiam laikui Dirvos neskaityto — užprenumeruokite jiems susipažinimui už 2 dolerius! Gal jiems patiks Dirva ir kitais metais patys taps jos skaitytojais ir prenumeratoriais.

Jei kiekvienas atsiųs tik vieną adresą — Dirvos skaitytojų padvigubės ir laikraštis sustiprės.

— — — I Š K I R P T I — — —

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau siuntinėti Dirvą nuo šios dienos iki 1979 m. sausio 1 d. už 2 dol. šiems asmenims:

Pavardė ir vardas

Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas

Užsakytojas:

A. A.
KSAVERAI PIMPIENEI
mirus, jos vyrą ALFONSA ir dukterį AU-
RELIJĄ su šeima nuoširdžiai užjaučia

M. A. Iškauskai
V. K. Kalendros

A. A.
AGNEI PENKAUSKIENEI
mirus, dukrą BIRUTĘ ČYVIENĘ su šeima,
sūnus VYTAUTĄ JUCIŲ ir ALGĮ PEN-
KAUSKĄ su šeimomis bei kitas gimines nuo-
širdžiai užjaučia ir jungiasi jų bendran liū-
desin

Jonas Paštukas

A. A.
VIKTORIJAI KIKUTYTEI-MURRAY
mirus, jos tėvus METĄ ir KRISTUPĄ KI-
KUČIUS ir jos artimuosius širdingai užjau-
čiame ir kartu liūdime

Danutė ir Jokūbas
K r e g ž d e s